



SAVAITINIŲ IVYKIŲ APŽVALGA

MINISTERIS PIRMININKAS - SVEČIAS MCGILL UNIVERSITETE

McGill U-tas paskelbė atvirų durų savaitgalį. Ta proga svečias premjeras Trudeau. Savo žodyje pabrėžė, kad McGill yra visos angliskai kalbančios bendruomenės patdidėjimas ir džiaugsmas ir turėtų būti pavyzdžiu Quebec'o prancūziškai kalbančiai daugumai.

Apie 30 studentų, priklausančių komunistų partijai, kėlė triukšmą, vadindami premjerą "tautiniu išdaviku" /national traitor/. Jie kaltino, kad Trudeau pardavęs Kanadą Amerikos finansininkams ir kad keltas ištirtijai dėl krašto vienybės, norėdamas nukreipti dėmesį nuo ekonominių problemų.

Tie, kurie norėjo klausytis premjero kalbos, nutildė triukšmadarius.

Labai šilta priėmimas, Trudeau pabrėžė, kad jis, pilnai tiki gėra Kanados ateitimi ir atėjimi daugelio šio krašto mažumų grupių.

PQ PLANUOJA ATEITI

PQ patvirtino planą paruošti už 2-jų metų referendumą dėl atskyrimo nuo Kanados. Kiekvienoje balsavimo apygardoje bus trenuojama 20 asmenų, kaip prikalbinti žmones balsuoti už Quebec'o valstybę. Šie savo kelti trenuos kitus.

Premjeras Levesque taip pat sako, kad bus panaudota spauda ir kiti informaciniai šaltiniai atsverti federalistų "jausminį šantažą". Jis tikisi, kad propaganda parodys būsimiems balsuotojams "galimybes, kurias atveria mums nepriklausomybė, palygintus su bejėgiškumu, kuriame dabar mus laiko federalinė valdžia".

KALBOS ISTATYMO TEISĖTUMAS

Penki Montrealio advokatai Aukščiausioje Teisme tikrina teisėtumą suvaržymo anglų kalbos vartojimo teisme, nes prieštarauja Britų Šiaurės Amerikos Aktui.

PAMOKA SOVIETŲ LAIVAMS

Iš Buenos Aires pranešama, kad Argentinos laivyno naikintuvai apšaudė du sovietų laivus ir vieną Bulgarijos, kurie žūklavo, peržengę 200 mylių ribą ir atsisakė reaguoti į įspėjimus. Kit du sovietų laivai paklausė ir įplaukė į uostą.

Dar 4 rusų žvejybos laivai, pačiupę už panašų sutarčių laužymą rugsėjo 22, ir penktas rugsėjo 26 d. leidosi nuplukdomi į Puerto Madry uostą, kur sovietų konsulas perkalbėjo laivų įgulą kooperuoti su Argentinos tarnautojais ir laikytis sutarčių.

Argentina priminė labai aiškiai, kas yra garbinga su-



E.P. Trudeau

tartis ir kokios konsekvencijos už jų nesilaikymą.

KAINOS VISKĄ NULEMIA

Transatlantinų skridimų papigimimą pasiūlė Laker Airways tarp Londono ir New Yorko, parduodant bilietus pirmaisiais atėjusiems prie kasos. Kasdien papigintų bilietų paskirta 345; bus skrendama be ypatingo asmeniško aptarnavimo.

Naujos kainos sutraukė ilgą eilę žmonių, kuriems perdėtas lėpinimas, kad ir su palydovų šypsenomis ne toks jau patrauklus, palygintus kainas...

ŽURNALISTŲ SPELIOJIMAI

Vermonte, St. Albans, Kanados įmonė numato atidaryti savo skyrų, kurį aptarnaus apie 200 žmonių. Spėjama, kad kai kurios kitos įmonės taip pat nusikraustys į Vermontą, sukeldamos 7 šimtams naujų darbų. Ypač St. Albans darosi tokiems projektams populiarius, nes randasi tik 1 val. kelio nuo Montrealio.

23

KANADOS LIETUVIŲ DIENOS PROGA -

SVEIKINAME RENGĖJUS, PROGRAMOS IŠPILDYTOJUS
IR VISUS DALYVIUS. NL.

BENDRUOMENYBĖS

PABALTIEČIŲ ŽYGIS - DEMONSTRACIJA UŽ ŽMOGAUS TEISES WASHINGTONE

1977 m. rugsėjo 24 d. Washingtone įvyko demonstracijos už Pabaltijo tautų Žmogaus Teises. Suvažiavo apie 4.000 estų, latvių ir lietuvių iš visų Šiaurės Amerikos kampų, kuriems rūpėjo iškelti Pabaltijo tautų skriaudas tarptautinės politikos scenoje, skelbti Sovietų Sąjungos - kuri nevygdo Helsinkio konferencijos nutarimų pavergtuose Pabaltijo kraštuose, melą. Jiems rūpėjo užtikrinti Estijos, Latvijos ir Lietuvos kovas, siekiant teisių gyventi laisvai.

Demonstracijų programa prasidėjo šeštadienio rytą 11 val. spaudos konferencija. Atėjo visi etninių grupių laikraščių atstovai bei radio programos darbuotojai, bet deja - žymi amerikiečių spauda su savo atstovais nepasirodė... Gal tai ir su prantamas faktas, kai išaiškėja, kad Washingtono miestą kasdien vyksta bent kelios skirtingos demonstracijos.

Prie Lincoln Memorial 12 val. vyko minėjimas. Susirinko minia su plakatais, vėliavomis, tautiniais rūbais. Išklausyti kviečių svečių kalbų. Invokacijas sukalbėjo vysk. Vincentas Brizgys, tėv. Ralph Duffy, kun. Rudolf Troost ir kun. Alexander Veinbergs. Toliau sekė žymių svečių kalbos: L. Schnei-

der (deputy coordinator for human rights - Dep. of State), Senatorius Pete V. Domenici (New Mexico demokratas), Senatorius Robert Dole (Kansas Respublikonas), Senatorius Howard M. Metzenbaum (Ohio Demokratas), Senatorius Jack Schmitt (New Mexico Respublikonas), Congressman James J. Blanchard (Michigan Demokratas), Sovietų Sąjungos disidentai Andre Amalrik ir Pavel Litvinov. Visi šie žmonės iškėlė skriaudas, kurios yra daromos Pabaltijo tautoms faktus, kurie kiekvienam estui, latviui ir lietuviui yra sunkūs išgyvenimai. Bet minia jautėsi stipri, išdidi bei vieninga. Tai gal ir buvo vienas iš svarbiausių šių demonstracijų atsiekimų. Demonstracijos baigėsi su menine programa, kurią išpildė lietuvių tautinių šokių grupė Aušrinė iš Philadelphia ir latvių liaudies dainų dainininkė Ruta Svilpe. Vakare buvo suorganizuoti šokiai, kuriuose jaunimas turėjo progos susitikti senus pažįstamus bei susirasti daug naujų draugų.

Čia ir norėtusi paminėti, kad oficialiai demonstracijos baigėsi Lincoln Memorial. Bet maža grupė jaunų lietuvių, estų ir latvių, sužinojus, kad kaip tik tuo laiku lankosi Washingtono Sovietų Sąjungos Užsienio Reikalų minis-

teris Gromyko, nutarė žinginė testuoti demonstracijas priešais Sovietų Ambasadą. Policija neįstengė jų sulaukyti prie Thomas Circle, bet Pabaltijo tautų demonstratoriams reikėjo išsiskirstyti ties 16ta ir M gatvėmis, policijai pagrasinus. Gal Pabaltijo tautų jaunimas šiuo atveju nesiskyrė nuo masės ar visų kitų demonstracinių grupių, apie kurias su pasipiktinimu skaitome laikraščiuose. Bet - reikia paminėti, kad tik tokiu būdu Pabaltijo tautos pateko į spaudą (Washington Post, rugsėjo 25-26). Jeigu reikia policijos ir kitų baudžiančių priemonių sužadinti amerikiečių spaudai - kyla klausimas: kokie yra Šiaurės Amerikos ideologiniai principai bei įsitikinimai?

Nežiūrint mokslo ar darbo atsakomybių, ilgos 12 val. kelionės, finansinių išlaidų, 14 jaunų lietuvių montrealiečių nuvyko į šias demonstracijas. Kelionę suorganizavo Lietuvių Jaunimo Sąjungos Montrealio Skyrius, su Lietuvių B-ės Montrealio Apylinkės V-bos finansine parama.

Rasa Lukoševičiūtė
Lietuvių Jaunimo Sąjunga
Montrealio Sk.

SPALIS - ŠALPOS MĖNUO

KLB Šalpos Fondo Komitetas skelbia visoje Kanadoje spalio mėnesį šalpos mė-

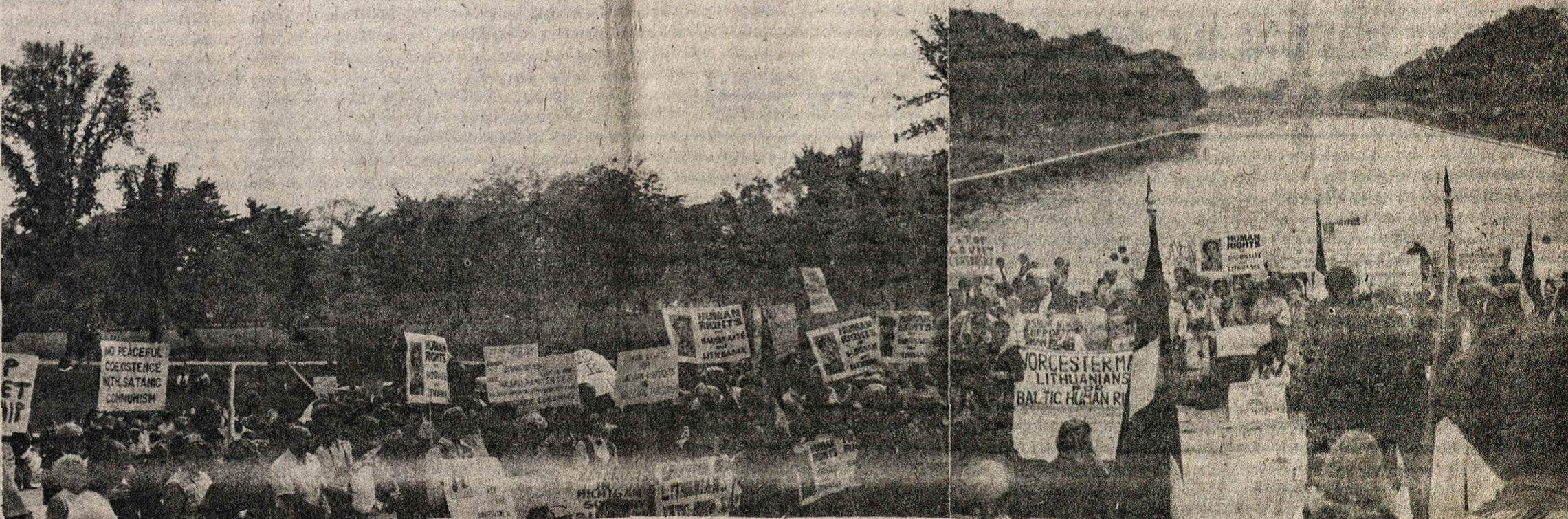
nesiu. Komitetas prašo visus skyrius bei šalpos atstovus savo vietovėse spalio mėnesį surengti vajų šalpos reikalams. Nesant šalpos atstovų, apylinkių valdybos yra prašomos savo kolonijose tokių vajų suorganizuoti. Šis vajus tegu būna skirtas į vargą patekusiems tautiečiams pagelbėti ir mūsų vienintelei laisvajame pasaulyje lietuvių gimnazijai - Vasario 16-jai Vokietijoje paremti. Laukiančių mūsų pagalbos yra daug tautiečių ir kituose kraštuose. Ypač laukia iš mūsų paramos Vasario 16-ios gimnazija.

Mes, gyvendami Kanadoje, esame pakankamai turtingi, kad galėtumėm padėti savo broliams ir sesėms užjūryje. Šalpos Fondo gauna daugybę laiškų iš Lenkijos lietuvių, kurie prašo dėvėtų drabužių. Tuo būdu mes palikome artimus ryšius su savo tautiečiais, gyvenančiais Lenkijoje. Ta proga komitetas ragina visus Šalpos Fondo atstovus bei skyrius savo vietovėse suorganizuoti dėvėtų drabužių vajų. Adresų galima gauti KLB Šalpos Fondo komitete.

KLB Šalpos Fondo komitetas kviečia visus geros valios lietuvius prisidėti bent maža auka prie šio kilnaus šalpos darbo. Kiekvienas skirke auką šalpos reikalams. Auką paprašome siųsti: KLB Šalpos Fondas, 118 Fairleigh ave., S. Hamilton, Ont., L8M 2H8.

KLB ŠALPOS FONDAS

PABALTIEČIŲ ŽYGIO DEMONSTRACIJŲ VAIZDAS WASHINGTONE



Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS - NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS SPAUDOS BENDROVĖ

Second Class Mail Registration No. 1952. Return postage guaranteed. Postage paid at Lachine, Quebec. Published by The Independent Lithuanian Publishing Company at 7722 George Street, LaSalle H8P 1C4, Quebec, Canada.

Metinė prenumerata Kanadoje - \$9.50, visur kitur - \$10.00.
Rėmėjo prenumerata nuo \$15.00. Adreso pakeitimas 25 c. Atskiras numeris 25 c. Adm. ir redaktorius F. Pr. Paukštaitis
Adresas: 7722 GEORGE STREET, LASALLE, QUE. H8P 1C4
Tel. (514) 366-6220

BENDRADARBIŲ IR KORESPONDENTŲ SPAUSDINAMOS MINTYS
NEBŪTINAI ATITINKA REDAKCIJOS NUOMONĘ. RANKRAŠČIAI
TRUMPINAMI IR TAI SOMI REDAKCIJOS NUOŽIŪRA, GRAŽINAMI
TIK IŠ ANKSTO SUSITARUS. UŽ SKELBIMŲ TURINĮ REDAKCIJA
IR LEIDYKLA NEATSAKO.

Prisiminkime Spalio 9-ją

Jau prabėgo 57 metai nuo tos skaudžios Lietuvos dienos: Lietuva, atgavusi nepriklausomybę, per 20 metų buvo be savos širdies - be sostinės Vilniaus.

Lietuvos karalius Gediminas, skelbdamas Vilnų Lietuvos sostinę, netikėjo, kad jo kaimynai ją nuo Lietuvos atplėš. Nuo jo laikų Vilnius plėtėsi, garsėjo, buvo persektojamų žydų Jeruzalė ir totorių Mecca. Vilnius buvo svarbi karo kryžkelė, dviejų kultūrų platus vieškelis. Vilnius buvo mokslo ir kultūros didelis židinys, karalų ir karo vadų būstinė. Be tų didingų ir garbingų laikų, Vilnius skendo ugnyje, kraujuje ir ašarose. Labai retas miestas pasaulyje turi tokia turtingą ir tragišką praeitį.

Lietuvai Vilnius, tai kultūrinis ir dvasinis turtas neišsemiamas šaltinis. Vilnius tai didinga Lietuvos istorija. Vilnius - tai negesantis lietuvių rūpestis ir pasididžiavimas.

Kai po I-ojo Pasaulinio Karo priskelūstas iš vergijos tautos džiaugsmo atgautais laisvės ir nepriklausomybės, Lietuva toji laisvė buvo sunkiai pripažinta. Atgavus ją, nemažai kraujo, dar reikėjo paaukoti ginant ją pripažintą sieną.

Pačioje pradžioje jaunutės Lietuvos gyvenime buvo jai suduotas baisus smūgis iš buvusios unijinės sesers Lenkijos. Tai buvo baisi spalio tragedija Lietuvai. Mažai valstybei niekas nenorėjo rimtai padėti, kad toji skriauda būtų atitaisyta.

Lietuva išgyveno 20 metų be savo senos tėvės sostinės, kuri buvo Lenkijos valstybės atplėšta, ekonomiška apleista, be galios lenkinama, o jos lietuvių gyventojai persektojami. Su Vilniumi kentėjo viso Vilniaus krašto lietuviai.

1939 metais, žlugus Lenkijai, Vilnius buvo užimtas ru-

sų. Tais pačiais metais spalio 10 dieną Tarybų Sąjunga pastrašius "Savitarpio pagalbą sutartį" su Lietuvos vyriausybe - Vilnius buvo Lietuva "gražintą". Buvo gražintas atplėštas, be daugelio tūkstančių įvairių luomų žmonių, kurie buvo sulmėti ir išgabenti į Sibirą bei nužudyti.

Rusija prikiša Lietuvai, kada ji perdavė Lietuvai Vilnų, Lietuvos valdžia nemanė perkelti į Vilnų Lietuvos sostinę. Reikia manyti, kad Lietuvos valdžia žinojo, kad tas atdavimas įvykdytas pagal "planą", nieko gero Lietuvai nežada. Taip ir įvyko. Rusai "davė" ir vėl pasiėmė ne tik Vilnų, bet ir visą Lietuvą. Vilnius iš vienos okupacijos perėjo į kitą.

Į Vilnų turi pretenzijų lenkai, rusai, baltgudžiai. Kodėl? Juk Vilniaus ikūrėjas buvo lietuvis, pagal teisę jis priklauso jo palikuonims - lietuviams ir Lietuvai. Štandien Vilnius oficialiai priklauso Lietuvos T.S.R. Suprantama, jis nėra laisvas ir nepriklausomas. Jame nėra to tikro laisvo ir nepriklausomo džiaugsmo, kurio laisvi žmonės trokšta.

Pavojai Vilniuje nemažai. Lenkijos egziliu Londone vyriausybė ir visame pasaulyje išelvijs lenkai nepavargstančiai šaukia, kad Vilnius ir Vilniaus kraštas yra tik laikinai atskirtos nuo Lenkijos valstybės. Kai Lenkiją kels į laisvą nepriklausomą gyvenimą - Vilnius jų nuomone turės būti gražintas... Lenkijai.

Štandien - su spalio 9-ja susirūpinkime ir neišleiskime iš minčių šio pavojaus, kad ateityje nepasikartotų praeitis.

Stepas Varanka
už Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjogos Kanados Krašto V-ba

PANORAMA

SEPTINTAS LAISKAS IŠ AMERIKOS

Praregėjo

Kaip iš Suvalkų Trikampio pranešama, ten neseniai lankėsi amerikiečių lietuvių turistų ekskursija. Ji pirmą kartą aplankė Lietuvą, paskui atvyko į Punkską. Visi buvo labai nustvykę, kad Lietuvą rado nebe tokia, kokią paliko: viskas surusinta ir sukomunistinta, netgi gimtosios žemės laukai kitai suversti. Vienas iš turistų buvęs "pažangusis", beveik šėdamas Punkske, atstvertė prie Dievo. Priėję išpažinties ir kleboną paprašė vėl šai paskelbti visai parapijai, kad jis ankščiau klydęs ir tik dabar suradęs tikrą laimę ir stelos ramybę. Išvyko namo labai patenkintas ir laimingas. Kaip tai toli nuo kitų, kurie sugrįžę tyli, kaip vandens į burną užėmę, arba tie, kurie stengiasi okupantą pagirti ir pagarbinti, kad jis taip stengiasi ekskursantus malonai ir draugiškai sutikti.

Kaip moterys

"Kentėjo"
Ieva Mizarlenė "Laisvės"
nr. 28, matyt, pavaduodama redaktorių Antaną Bimbą, išpyskino savo apžvalgoje "Krislį" tikrai pasigėrėjimo vertą nesamone, esą, "buržuazinėje Lietuvoje moterys buvusios kišamos į kalėjimus ir joms tekę ten pergyventi visokius žiaurumus". Matyt, naktį prieš tokių straipsnių rašymą levi buvo užpuolę slogučiai /"nightmares"/, kad ji tokių nesamonių galėjo prirašyti. Mums, nepriklausomoje Lietuvoje užaugusiems, niekuomet neteko girdėti, kad Lietuvoje moterys specialiai būtų buvusios persektojamos ir kišamos į kalėjimus vien dėl to, "kad jos buvo moterys", o ne vyrai. Jei jau kas ir buvo "į kalėjimą iškista", tai ne dėl to, kad ji buvo moteris, o kad ji buvo nusikal-tėlė.

Ieva "teisybę" apie Lietuvos moteris papasakojo iš okup. Lietuvoje leidžiamo propagandinio laikraščio "Komunistas", rašė Mira Bordonaitė. O ta Mira, vėtyta ir mėtų komunistė, ten rašė apie "mūsų visų mylimą ir nepamirštamą pirmąjį komunistų partijos sekretorių Antaną Sniečuką" /nuo kurio "meilės ir nepamiršimo" net jo tikroji motina pabėgo ir ji vėliau prakeikė, kad tai buvęs jos "gyvenimo draugas tals baistis persektojimo laikais" ir kokių "nuopelnų" jis lietuvių tautai padaręs, o kokių žiaurumų ji pati turėjusi iškentėti. "Mažoji Lietuvos Tarybinė Enciklopedija" tų "nuopelnų"

Mirai tikrai nepasigaili. Ji, turtingo Kauno žydo dukterė, jau nuo 1926 m. susidėjo su nelegaliai veikusia komunistų partija ir vadovavo komjaunimui. Už priešvalstybinę veiklą karliomenės teisimo Mira 1930 m. buvo nubausta 6 metais kalėjimo. Ir išėjusi iš kalėjimo, ji toliau knisosi po nepriklausomos Lietuvos pamatus. Už tą naują "veiklą" buvo ištremta į Dirmtravo darbo stovyklą. Pirmos bolševikų okupacijos metu buvo komjaunimo ant-rėja sekretore. "Nenugalimajai" išduklėjus ir rytus, ten atsirado ir Mira, kur laukė įvairius propagandinius kursus ir susitikti savo "gyvenimo draugą" Antaną. O dabar ji jau esanti Vilniaus universiteto komunistų partijos istorijos dėstytoja.

Mažas klausimas ir levai: ar Tamsta, kaip tokia uoli komunistinių raštų skaitytoja, nlekuomet negirdėjai, kad ir dabar, po masekoly batų, moterys pavergtų Lietuvoj persektojamos? Nereikia nė į Vilnų važinėti: pamkite ir pasiskaitykite Rūkenės, Juclūtės ir kitų Sibiro tremtinių raštus, kurie jums paliudys, kaip "linksmai šviečia Sibiro vergų stovyklų tarybinė saulutė".

Daily News už Brazinskus

Bene labiausiai Amerikoje skaitomas dienraštis Daily News prieš porą savatečių išdėjo savo nuolatinio apž. - valgtininko Jack Anderson'o straipsnį apie Brazinskus, užvardindamas jį daug sakantų pavadinimu: "Flight to Freedom... Return to Death?" Apžvalgtininkas aprašo, kad Brazinskas Pranas jau nuo pirmos bolševikinės Lietuvos okupacijos perėjo į pogrindį ir slapta veikė prieš abu okupantus. Už savo priešbolševikinę veiklą keltis kartus buvo sulmtas ir ištremtas į Sibiro darbo stovyklą, kur jam teko patirti visus tokių stovyklų "malonumus". Pogrindininkų padedamas jis su savo sūnum atliko nepaprastai drąsų žygį - priversdamas sovietų lėktuvą nutūpti Turkijoje. Laikė susišaudymo su sovietų slapstosios policijos KGB agentais, lėktuve buvo nušauta palydovė ir sužeistas pilotas. Brazinskas buvęs išlaikyti Turkijos kalėjime 5

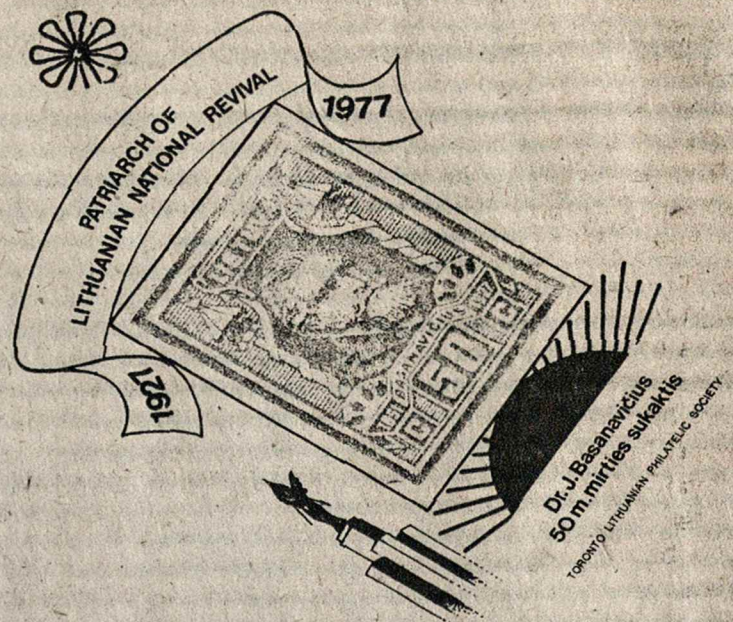
Idomu ir tai, kad švenčiant Brazilijos Nepriklausomybės šventę, mano rašytas darbas buvo taip pagerbtas, kad kaip matote net su viršeliu atspausdintas dienraščių puslapiuose. Jau eilė dienraščių, diena iš dienos prašo, kad sutikčiau ir duociau atspausdinti per laikraščio skiltis, tą patį baisųjį Birželį Lietuvoje (Juno Tragico). Lietuvių Veiksniams tai niekai ir nekelpia jokio dėmesio. Taip gi dar, kai aš pats aplankau gretimus šalies miestus ir visas išlaidas, susijusias su kelione, padengiu iš savo kišenės.

Man būtų malonu, jei jūs dgalėtumėte nors tai paskelbti savo laikraščio skiltyje, taip Jūsų laikraštis "NL" ir vėliau, que toi obrigado a abandoná-la.

Meldutis Laupinaitis
Brazilija.

metus, o dabar, laimingai susidėjus aplinkybėms, pateko į Ameriką. Tačiau ir čia laisvės nerado: JAV imigracijos įstaiga traktuojanti Brazinskus ne kaip politinius pabėgėlius, bet kaip paprastus kriminalistus. Jaunąjį Brazinską jau esą nutarta išduoti Sov. Sąjungai, o tėvo likimas būslas panašiai išspręstas, nors tarp JAV ir Sov. Sąjungos jokios nusikal-tėlių išdavimo sutarties nėra.

A. Beržinis



Lietuvos tautinio atgimimo žadintojo ir laisvės kovotojo Dr. Jono Basanavičiaus 50 metų mirties sukakčiai paminėti, Toronto Lietuvių Filatelistų klubas išleido specialų pašto voką. Vokas gražiai atspausdintas keturių spalvų: geltona, žalia, raudona ir juoda. Pagerbdami mūsų tautos Patriarchą, pasistenkime kiekvienas įsigyti ir pasiųsti savo pažįstamiems.

Vokų kaina: vienas 25 centai be ženklų; su Kanados pašto ženklu ir pašto antspaudu iš 1977 m. vasario mėn. 16 d. data - vienas 50 ct.

Kas pageidautų užsisakyti, prašome kreiptis pas klubo narį sekančiu adresu: A. Dilks, 91 Medland Cres., Toronto, Ont. M6P 2N3.

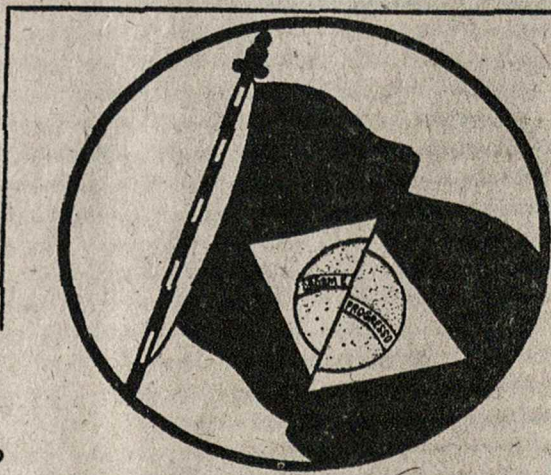
Be to, norėtume užmegsti ryšį su lietuviiais filatelais - tais ar mėgėjais gyvenančiais Montrealyje ir kitur Quebeco provincijoje.

Toronto Liet. Filatelistų klubas

6 de setembro de 1.977 - 3.a Feira

NOVIDADES

O mais novo trabalho de Meldutis Laupinaitis



QUE PREFERES TU:
LIBERDADE?

OU
ESCRavidão?

Que preferes tu, liberdade ou escravidão? É o mais novo trabalho do escritor e jornalista Meldutis Laupinaitis, com tiragem de 15 mil exemplares.

Meldutis, que é delegado para a América do Sul Front Internacional Contra o Comunismo - FICC - a exemplo de seus trabalhos anteriores, enfoca nessa obra a coletânea dos principais trechos de Eu (eu, de sua própria autoria) as experiências pessoais vividas em território soviético, ou mais precisamente na Alemanha, que foi obrigado a abandoná-la.

Na página 4 de Que preferes tu: liberdade ou escravidão?, Meldutis Laupinaitis faz a seguinte advertência: "Ajudador! Você precisa estar preparado. Agora mesmo um muito sério está ameaçando você, sua família, sua casa, seu trabalho. Você tem obrigação de lutar contra esse veneno (...). Eu que conheci como ninguém o chamado 'Paraiso Vermelho' com todos os seus horrores, tenho a obrigação de advertir-las para não cairdes nas armadilhas que vos estende as propagandas comunistas no Brasil, pelos subversivos - terroristas pagados pela Moscou. Os pedidos de seu trabalho podem ser entregues em sua pátria de origem via caixa postal 2082, CEP 0.1000, em São Paulo, Brasil."

"Que preferes tu: Liberdade ou Escravidão?"

Com o título supra, o Dr. Meldutis Laupinaitis acaba de publicar um opusculo através do qual são relatadas, com riqueza de pormenores e algumas fotografias, as atrocidades praticadas pelos invasores comunistas contra os cristãos da Lituânia, que até hoje permanecem sob o jugo "vermelho". Fazendo a apologia da liberdade e da democracia, o autor conclama os brasileiros a cerrarem fileiras e a defenderem o que de mais sagrado possuímos, como a crença em Deus, o amor à Pátria e o respeito à Família, extirpando de nosso meio ideias espúrias, atreídas e materialistas, representadas pelo credo marxista. O autor sofreu na própria carne as sevícias e as perseguições, motivo por nistas no Brasil, pelos subversivos - terroristas pagados pela Moscou. Os pedidos de seu trabalho podem ser entregues em sua pátria de origem via caixa postal 2082, CEP 0.1000, em São Paulo, Brasil.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

IR GERAI, IR BLOGAI... nuomonės, laiskai, atgarsiai

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" REDAKCIJAI

Mano bičiuliai, mano išleista knygelė portugalų kalboje "KA JŪS PASIRENKATE - LAISVĖ AR VERGIJĄ?", jau esu pasiuntęs jūsų žiniai ir informacijai. Knygelės viršelis yra Laimutės Laupinaitytės piešinys ir šūkis. Tai mano dukters, vienuoliktos klasės gimnazistės darbas.

Su didžiu apgailėstavimu tenka dar kartą jums nusi-

skusti, kad šio mano darbo VLIKAS nerėmė, tiesiog sakant jį ignoravo. Visas susidariusias dideles išlaidas teks apmokėti iš savų santaurų. Tiesa, bet didelis džiaugsmas, kad nors ir praradau didelę sumą pinigų, bet pastarnavau pavergtajam savo kraštui.

Kad nebūtų mano tušti žodžiai, siunčiu keletą dar visai naujų mūsų spaudos išspausdintų direktoriaus pareiškis.

kalba už mane ir jums yra autentiškas dokumentas.

Didžioji spauda diena iš dienos garsina plačiai Lietuvos vardą, jos tragediją visame Pietų Amerikos padangės plote. Šimtai laisvų mane drąsina, vadina herojom ir kviečia su paskaltoms. Bet jipriimti negaliu, nes dienos kasnį reikia užsidirbti istaipartamento direktoriaus pareiškis.

/Atsiminimų žiupsnelis/

Medinė, aštuonių didelių šviesiai langais, raudonai dažytu skardos stogu, mūsų kaimo naujoji mokykla, linksmai žvalgėsi į beveik visada pilną žmonių gatvę ir gražią aptekoriaus sodybos žaliuojančią aikštę.

Ties langais ir po langais "ablūtiros" buvo dažytos dviem spalvomis: geltona ir žalia. Tvorelė aplink mokyklą buvo dažyta gelsvąsmėlio spalva. Bendrai mokykla atrodė linksma, besijuokianti arba dainuojanti. Ji tarytum džiaugėsi, kad joje dabar viskas bus naujovė, vaikams patogus mokyklis: jie sėdės naujuose, juodai lakiruotuose suoluose, o ne taip, kaip iki šiol – susiglaudę popenkus suole, o tik po du, laisvai.

Visi statybos darbai rangovo buvo baigti statyti dvi dienas prieš mokslo pradžią. Nespėta, kaip buvo numatyta, sklype sukasti paruošti žemės ir pasodinti joje žieminių gėlių. O svarbiausia, apskrities valdybos, kurios lėšomis ir priežiūra mokyklą statyta, nebuvo numatyta ir neaprupinta žaibolaidžiu

/perkūnų sargtu/, nors mokyklos vedėjas statybos komisijai nekartą tai minėjo ir jo prašė. Vėliau, kai mokykla jau buvo perduota administruoti mokyklos vedėjui, jis vėl nekartą tą trūkumą apskrities valdybai pranešė, prašydamas nedelsiant įvesti žaibolaidį.

Nestįdant, pone vedėjau, perkūnas mokyklą netrenkė. Senoji juk tiek metų lėstovėjos netrenkta, juo labiau naujosios netrenks. Perkūnas kultūringas dēvatīs. Tik nebijokite, ir dangus mokyklą globoja. Mat iš jų pastogės išeina ne vienas jaunuolis, pasiryžęs Dievo altorių tarnybon ruošti – juokavo apskrities valdybos narys. "Tik ant malūnų žaibolaidžiai būtinai reikalingi, mat, jie beveik debesų stieklai. O mūsų mokyklėlė savo aukštumu su jais negl susilygins... žaibai ją aplenkdam, vis talkins ir ką nors kėlą aukštesnio, kur daug metalo suklišta" – vogurnojo ponas savivaldybės linkas. Tačiau, mokyklos vedėjas vistik nesidavė įtikinamas; jis rimtai norėjo žaibolaidį mokyklai įrengti, neatsižvelg-

damas į apskrities valdybos ponų teorijas ir nutarė nedelsiant, mokyklai tą žaibolaidį įrengti.

Jau trečioje pamokų dienoje iš vakarų pusės pastorodė tankūs, lyg švininiai debesys. Jie greitai tirštėjo, tankėjo ir netrukus net pajudavo. Kas minutę perskrodavo juos ploni, ugningi žaibo liežuviai, kurie susmigdavo žemėn. Tolumoje girdėjosi grėsmingi grūmojantis grūstulius, bet tai tebuvo tik uvertūra prieš besistartinančią baltą audrą, tai savainė vis dar neatrodė labai baisu. O tamsūs, grėsmingi debesys iš palengva, į šaltus nenukrypdam, pastoviai artėjo tiesiai į mūsų didelį kaimą /apylinkės žmonių miesteliu vadinamą/ ir mūsų naująją mokyklą...

Mokyklos langai buvo be langinių ir visų keturių klasių mokiniai, užuot klausę pamokų, visą priešaudrinių laiką spoksavo į langus, klausydami stiprėjančios grūstulio kanonados. Pirmųjų trijų skyrių mokinius, mokyklos vedėjas paleido namo. Jis pats pasiliko tik su ketvirtuoju skyriumi. Iki darbo pabaigos dar buvo likę trys pamokos. Paleisti visus, taigi ir vyriausiosios klasės mokinius – vedėjas skaitė netinkamu būtinu-

mu, todėl paliko juos klasėje nors paklausė:

– Keno namuose yra paruošta visai žiemai prtyje vanotis beržinių vanų?

– Blondinukas Dėdžulius Martus pakėlė ranką.

– Vakar mūsų klasi buvo šūlyje ir pilną vežimą parstėžė beržinių vanų, gal apte 30–40 porų. Mama sukabino jas poromis ant namų aukšto, pastogėje.

– Greičiausiai bėk namo ir paprašyk mamą dviejų vanų – palėpė mokytojas.

– Priešai?

– Ne, debesul! Tik greit, o, paskubėk grįžti.

Martukas namo bebėgant, debesys pradėjo užti, grūstulius grūstulius ir dažniau plėčiai žaibavo. Švininiai plėki debesies kraštai spiralinėmis ratėmis, žaibuoti emė tistog liepsnomis. Grūstulius vis stiprėjo, dažnėjo, nors, rodėsi jau be pertraukos užė.

Uždususi Martuką kteme pastitko motina.

– Kas atsitiko?

– Mama, greičiau duok dviejų beržinių vanas.

– Užlipk ant aukšto ir pasiimk.

Martukas, vis labai skubėdamas, kopėčiomis užlipo ant namų aukšto...

/bus daugiau/

aligimanto skiltis

MES REALISTIŠKAI PRAKTIŠKI

Šventa taisybė, šis antraštėlis tegnys. Sunku tarti, kaip ten pas jus, Kanadoje, bet jungtinių Valstybių tautiečių nuotakas pazondavus, gana nesunku, beveik autotetlingai ludyti tą praktišką realybę.

Vasara suteikė visai pakenčiamas galimybes bent kiek plačiau susitikti su įvairiose vietovėse gyvenančiais tautiečiais, pasikelti nuomonėmis, išgirsti įvairių lietuviškų kolonijų prajovus, kartu pasidžiaugti, ar net ir liūdėti, vertinant vienokius ar kitokius mūsų liečiančius reiškinius.

Ir kuo daugiau bandai gilintis į tautiečių nusiteikimus tuo dažniau įsitikini, kaip laikas ir gyvenamąjį aplinką veikia mus pačius, mūsų pačių susidarytą aplinką, gal net veiksmus, įsitikintus, bendrąsias nuotaikas.

Ištin daug dėmesio /taip ir turėtų būti/ skiriama savosios jaunosties kartos profesiniam pasitruošimui. Jei aš, dar caristinis laikas bene kiekviena motina tikėjosi, kad bent vienas jos sūnus eis į kunigus, tai dabar, perdėtų laisvų ir paklaus

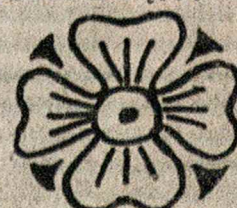
gerbūvlio krašte, anų motinų dukros, greičiau jau anukės, tiesiog nedalomu įsitikintu sugestijonuoja /tėvams trgt laiminant, ar bent įtaigojant, kad turtai, garbė ir prestyžas laukia pasitinkusių mēdiesnos gydytojų /kartu su odontologija ir veterinarija/ ar inžinierių profesijas. Štai kur būtų didi laimė, jei sūnėlis ar dukra pasuktų tokių praktiškų profesijų pusę. Gal dar prie to, trečion vieton būtų galima įreiktuoti platų ir įvairių kompiuterių sistemų mokslą, kuris, atrodo, nors ir dykila nevšai pažįstama mistika, tačiau žada gausų piniginių atlygintumą.

Dukroms, – pareigingos ir toliau bandančios žvelgti mamaitės, didžiū nuoširdumu /kai kurtais atvejais net ir pusiau įsakymu/ pataria baigti slaugų paruošimo mokslus. / "Žinau, dukrele, ilgonėje dirbant, vis lengviau susigauti kokį daktaruką".../. Toki dalykai, kaip padėti artimui ligoje, slaugyti iš pasistventimo ar iš tikrinto sunkų ligonį, skamba per daug idealistiskai ir labai toli nuo tos praktiškos realybės.

Ir jei sūnus ar dukra pastrenka visokius kitokius studijų objektus, kaip humanitariniai mokslai, kaip kuras verslo disciplinas, amatus, tėvų sudaryta "viešoji opinija" beveik su galėsčiu, kai kada ir pašalpa, žvelgia į tokius individus ar net ir jų tėvus. / "Dangau, iš ko tokius mokslus baigęs, valgs duoną ar šeimą išlaikys?.../. Kartkartėmis, tiesa, girdime apie išskylančius konfliktus šeimose tarp tėvų, jų šaunų patarimų ir vaikų, norinčių sau atėti tvarkyti daugiau pašaukimo ir pomėgio balso klausantis, negu "riebios ir užtikrintos" atėties, įkyriai tėvukų peršamos. Dažnokai su jaunuolių nuomone ir jų atėties keltais nenorima skatytis, vien tik galvojant apie laukiantį materialinį saugumą ir, turtamai, lengvą gyvenimą.

Tenka vis dėlto sutikti, kad baigę taip vadinamus, praktiškuosius mokslus, neturi jokio vargo įsidarbinti, ir neretai išgirsti apie kitų mokslo sričių diplomantus, turinčius nemažų sunkumų pastovaus darbo užtikrintumui.

Štai ir tą reikala žvelgiant, kurio pusėn svyra laimėjimo argumentai, nesunku pasakyti. Ryškėja ir senokas lietuviškojo sod – žlaus posakis apie žuvį, neriančią kuo giliau, ir žmogų – kuo giliau. Išsiviskasis realistiškasis praktiškumas tai tik patvirtina. Išvados prieš savo norą...



GERB. REDAKTORIAU,

"Nepriklausoma Lietuva" jau kelis kartus spausdina Antano Jonaičio rašinius apie medų – jo gydomąsias ypatybes ir bitininkystę. Skaitau ir renku šiuos rašinius su įdomumu.

A. Jonaitį reikia sveikinti už išsamiai paruoštus darbus ir skatinti šią temą išbaigti knygos pavidalu.

Jus gerbiąs,
Liutas Grinius
Alexandria, Va. USA.

VASARIO 16-SIOS GIMNAZIJA

ABITURIENTO PASTABOS

(Perspausdinta iš "akiracai" nr.3/87 – kovo mėnesio)

Vasario 16 gimnazija, vienintelė reguliari lietuvių mokykla Vakaruose, pernai atšventė savo 25-ųjų metų sukaktį. Vasario 16 gimnazija buvo įkurta 1951 metais, kai lageriuose esančios mokyklos viena po kitos užsidarė dėl lietuvių emigracijos į užjūrį. Buvo būtina suburti Vokietijoje liekančius mokinius ir mokytojus į vieną gimnaziją su internatu. Tik taip tuomet atrodė bus galima jaunimui užtikrinti lietuvišką auklėjimą.

Per šiuos 25 metus gimnaziją lankė virš 600 mokinių. Apie 90 padarė abiturį. Tačiau gal tik šeštadalis iš jų išliko lietuvių bendruomenėje. Net apie pusę abiturientų, kurie gimnaziją apleido jau gerai mokėdami lietuvių kalbą, ištirpo netaip jau dideleje Vokietijoje. Be abejo, tam tikras procentas visada nelietuviškoje aplinkoje atsisako lietuviybės, bet nusistebėjimą kelia, kodėl tiek daug buvusių gimnazistų neįstengė lietuviškumo išlaikyti. Paprastai vaikai atsisako savo tėvų ne dėl jų nesuteiktų žinių, bet dėl meilės trūkumo, dėl jų nepripažinimo ir nuolatinio barnio ar pamokymų. Kadangi šios rūšies gimnazijai su bendrabučiu tenka daugiau ar mažiau atstoti tėvus bei namus, reikėtų jų ir su jais lyginti. Išskyrus pirmą savo egzistencijos dešimtmetį, gimnazija nesugebėjo suteikti jaunimui jausmo, jog čia jų namai, jog jie su mokytojaus sudaro vieną šeimą, jog mokinius stovi dėmesio centre.

Sios rūšies mokyklose bendrabutis yra gyvybės šaltinis. Čia suburiami patyrę pedagogai, kurie ne tik tėvus pavaduoja, bet ir pagal mokyklos užduotį tam tikras vertybes perduoda, mokinio asmenybę ir savarankiškumą stiprina. Gi Vasario 16-jos bendrabučiuose ilgus metus nebuvo auklėjama, o tik prižiūrima, kad mokiniai nenusikaltų prieš daugelį potvarkių, kad jie liktų kūni ir siela švarūs, laiku gultų ir keltų.

Paprastai bendrabučiai turi savo vadovybę. Gyvenimas bendrabutyje skiriamas nuo mokslo mokykloje. Gimnazijoje gi visa tai krūvon sujaukta. Nors ne vienas iš gimnazijos direktorių nebuvo pilna prasme pedagogas, o tik mokytojas ar kunigas, jie buvo ir yra paskutinė instancija, prižiūrinti ir mokanti bendrabučių vedėjus. Į bendrabutį buvo siunčiami net visai netinkami mokytojai. Neigiamai taip pat atsiliepia į auklėjimą, kai bendrabučio vedėjas pritraukiamas dešyti pamokas. Taip jų darbo diena užsitiesia iki 12-os valandų. Sąžiningi pedagogai, kaip seniau kun. Sulcas, o dabar Saulaitė ir Stankus, negali reikiamai koncentruotis bendrabučio pareigoms. Gal todėl auklėja visi mokytojai, visur ir visada. Bendrabučiu gi reikia ne tik gerų vedėjų, bet ir bent po vieną bendradarbį – padėją, nes mokiniai yra įvairaus amžiaus ir visų kartu negalima užimti.

Idomu, jog latvių gimnazija Vokietijoje skiria mokyklos direktoriaus pareigas nuo bendrabučio vadovybės. Jie deda daugiau pastangų per bendrabutį į mokinius veikti. Ir nors latvių yra kur kas mažiau Vokietijoje nei lietuvių, jų gimnazija turi ne tik daugiau mokinių, bet ir jų jaunimas pasižymi savo tautišką susipratimu. Tai yra tarp kitko ir geresnio auklėjimo išdava. Ir lietuvių gimnazijoje bendrabutis turėtų būti visos institucijos širdimi.

Iš buvusių mokinių kritikos, neišskiriant ir mano septynių metų patyrimo, galima daryti išvadą, jog mes esame nepatenkinti gimnazijos aukle-

jimu, nes jis rėmėsi mokytojų ir vadovybės autoritetu. Mokiniai turėjo mažai teisų, bet daug jų laisvę ir iniciatyvą varžančių įsakymų bei pareigų. Tik palaipsniui ir po didesnių ginčų būdavo prileidžiami kitoms mokykloms jau seniai būdinga mokinių savivaldybė arba mokinių atstovų dalyvavimas mokytojų posėdžiuose. Vietoje to dažnai girdejome, jog gimnazijoje turi būti tvarka, jog jaunuoliai bus mokyklai už griežtumą dėkingi vėliau. Daugelis mokytojų nebuvo susipažinę su modernia pedagogika ir jaunuolių psichologija. Todėl vyravo autoritetinga, konservatyvi ir represyvi laikysena mokinių atžvilgiu. Ši laikysena buvo ypač ryški pas mokytojus, savo išsilavinimą įsigijusius Lietuvoje, nežiūrint, ar prieškarinėje, ar jau komunistinėje. (Tai nenuostabu, nes tarybinei mokyklai yra būdingas griežtas, autoritetingas tonas.) Gimnaziją apleidę mokiniai pasijusdavo lyg laisvėn paleisti ir siedavo lietuviybę su konservatyvizmu, autoritetu bei prievara. Tai pirmine priežastis, kodėl taip greitai daugelis iš lietuviško gyvenimo pasitraukė.

Šiuo metu, bendrabučius perėmus Saulaitėi ir Stankui, padėtis žymiai pagerėjo. Atrodo, jog net vadovybė vengia konfrontacijų su mokiniais. Ne todėl gal, kad ji būtų savo nuomonę pakeitus, bet kadangi vis daugiau tėvų atsisako dėl įvairių priežasčių savo vaikus leisti į gimnaziją, ir kadangi vyksta tam tikras spaudimas gimnaziją reformuoti net iš jaunimo tarpo. Gimnazijos struktūrą gi keisti gali tik gimnazijos kuratorija, kuri yra formaliai aukščiausias greimijimas. Tačiau kol kuratorijos pirmininkas yra gimnazijos direktorius, kas teisiškai neleistina, reformos pravesti bus sunku.

Pagaliau galėtų bent dalinai mokiniai bendrabutyje patys sau tvarką nuspręsti. Pamokų ruošą vyresni mokiniai galėtų atlikti, kada jie nori. Laikas mokytojų konferencijai atsisakyti aptarti mokinių elgesį bendrabutyje, jiems užtai net pažymius rašant. (Tokių būdų laikysena bendrabutyje atsiliepia ir mokykloje). Būtų galima pabandyti vietoj klasių sistemoms įvesti kursus, sudėjus dvi klases į vieną, nes klases yra mažos, kartais net tik po du ar vieną mokinį. Už tai reikia stebėtis, kiek daug namų ruošos užduodama. Kaip tik tokiose mažose klasėse turėtų būti lengva įsisavinti medžiagą su mažiau namų ruošos. Mokiniai gi išsėdi po šešias pamokas mokykloje ir po keturias valandas prie pamokų ruošos. Tad jie dirba daugiau už suaugusius!

Jei dar prieš dešimt metų gimnazija dėl maž-

mozių mokinius išmesdavo (pvz., dėl rūkymo, užėjimo į mergaičių bendrabutį, mergaites dėl flirto ir t.t.), tai jau kuris laikas priimami visi mokiniai, neatsižvelgiant į jų gabumus. Priimama vis daugiau visiškai negabių, dalinai iš suirusių šeimų socialiniai sužalotų mokinių. Gera mokykla gali ir šiuos mokinius integruoti, bet tada reikia jais ypač rūpintis. Bet su negabiais ir sunkiai auklėjamais mokiniais niekas nenori užsiimti. Po metų ar dviejų jie turi dėl blogų pažymių gimnaziją apleisti. Tokia praktika yra aiškus nusikaltimas prieš šiuos vaikus ir jų tėvus.

Ypač šiais metais padaugejo mokinių iš užjūrio. Deja, beveik visi jie numatė likti tik metams pasigilinti lietuvių kalboje. Jie įneša šviežumo, bet kartu apsunkina susigyvenimą mokinių tarpe, nes jie jaučiasi svečiai.

Gimnazija nuo pat pradžių turėjo sunkumų rasti kvalifikuotų mokytojų. Ji buvo priversta vis daugiau priimti bebaigiančių studentų, kurie gali tik metams ar dviems paimti šias pareigas. Šis dažnas mokytojų keitimasis apsunkina mokslą. Nors jau nemaža buvusių abiturientų pasirinko mokytojo profesiją, tik vienas buvo ilgesniam laikui grįžęs į Vasario 16-g. Ją. Bet šiuo metu jau ne visi mokytojai randa darbo vokiečių mokyklose. Čia matosi galimybė ilgainiui rasti savų, jaunų mokytojų.

Mokslo lygis žemesnėse klasėse dėl negabių mokinių ir mažiau kvalifikuotų mokytojų yra gana žemas. Už tai per paskutinius tris metus prieš abiturį mokiniai turi labai stipriai pasistengti, kad užbaigtų bent vidutinius pažymiais. Gi su tokiu pažymių vidurkiu yra sunku patekti į perpildytus universitetus. Dėl šios priežasties penki abiturientai pradejo savo studijas Vilniuje.

Vasario 16 gimnazijos padėtis yra nepavydėtina. Nors pačią mokyklą finansiniai remia vokiečių vyriausybė, mokytojų algos yra žemesnės nei jų kolegų vokiškose mokyklose. Baldams, knygoms ir mokslo reikmenims trūksta pinigų. Ir visą laiką gresia pavojus, kad vokiečių vyriausybė gali sustabdyti paramą. Ši kasdieninė kova bei ateities neaiškumas atsiliepia į mokytojų mentalitetą. Ne paslaptis, jog lietuviai mokytojai nekaip sugyvena, intrygos priklauso kasdienybei. Iš tikrųjų ši gimnazija gali išgelbėti tik pedagogai ir mokytojai, kurie ateina čia iš pašaukimo bei idealizmo. Šiuo metu gimnazijoje jų randasi trys. Bet reiktų mažiausia dar kita tiek. Jei gimnazijos kuratorija įstengtų pritraukti tokius pedagogus bei organizatorius kaip, pvz., kunigus Saulaitį ir Sulcą, neabejoju, kad daugelis tėvų apsispręstų vėl savo vaikus į šią gimnaziją siųsti.

Artūras Hermann





Kaip neseniai buvo rašyta, dail. A. ir A. Tamošaitių iniciatyva įsteigtas Lietuvių Tautodailės Institutas. Visuotinas narių susirinkimas įvyko š. m. rugsėjo 30 d., Tamošaitių sodyboje. Nariai buvo atvykę iš Ottawos, Montrealio, Toronto ir net iš Amerikos.

Atidarymo trumpą žodį tarė dail. Antanas Tamošaitis, pasidžiaugdamas, kad jaunimas vis daugiau parodo dėmesio Lietuvii liaudies kūrybai. Šis susirinkimas, peržiūrėdamas ir patvirtindamas statutą, oficialiai įteisina Instituto egzistenciją. Susirinkimui pakviesta pirminkavop. Adomavilėnė, sekretoriavo p. Balšienė.

Iki dabar raštu pageldavimą būti Instituto nariais pareiškė 47 asmenys.

Aple Statuto priėmimą referavo p. Balsys ir t. s. Matulaitis. Statutas buvo išsamiai išdiskutuotas, papildytas ir nubalsuotas priimti. Išrinkta Taryba ir Valdyba. Belėka palinkėti daug geros sėkmės šiam puikiam ir viltaliskai reikalingam darbu.

Vienas iš pirmųjų Instituto užsimojimų yra išleisti A. A. Tamošaitių paruoštą spaudai knygą LITHUANIAN NATIONAL COSTUME, anglų kalba. Ši specialistų paruošta ir puikiai iliustru-

ojomis papuošta knyga idomi netik mums ir mūsų jaunimui, bet taip pat bibliotekoms, universitetams ir kitokioms kultūrinėms institucijoms.

Šios knygos išleidimo lėšoms suteikti yra sudarytas komitetas iš LTI-to keturių narių: Irenos Melkejohn, pirm-kės, Felicijos Urbonienės - izd-kės Marijos Vasiliauskienės - prenum. kartotekos vedėjos ir Birutės Mažeikienės - sekretorės.

Knygos prenumerata - \$25, o garbės prenumerata \$100, ir daugiau. Garbės prenumeratoriai ir aukotojai bus įrašyti knygoje.

Visi raginame iki šių metų pabaigos prie šio vairo prisidėti. Atsiskaityti su kartotekos vedėja M. Vasiliauskene, 51 Smithfield Drive, Toronto, Ont. M8Y 3M1. Čekius rašyti Lithuanian Costumal Costume vardu.

Susirinkimas praėjo puikioje, darbingoje nuotaikoje, ir visi apgailestavo, kad reikėjo skubėti į namus, nes lėtas ir vėjas negalėtinai stautėjo iš visų pusių. dal.

...KAI DU STOS - VISADOS DAUGIAU PADARYS ...

Iš: LKB KRONIKOS nr. 27

TIKINČIŲJŲ MOKINIŲ TARDYMAI

Sekančią pamoką toje pačioje klasėje auklėtoja Palionienė vėl liepė einantiems į bažnyčią mokiniams atsis - toti, o prisipažinusius susižymėjo ir dar tardė, kurie mokiniai ruošiasi pirmajai Komunijai kas juos mokinas tikėjimo ir kur jie mokosi.

Da klasės mokytoja Šidlauskaitė liepė pakelti į bažnyčią einantiems mokiniams rankas. Iš 30 mokinių pakėlė 21 mokiny.

Vasario 18 Vc klasės auklėtoja liepė bažnyčią lankan - tiems mokiniams atsistoti, Pakilo beveik visi mokiniai. Auklėtoja sudarė jų sąrašą.

Vasario 16 VIII klasės auklėtojas Babinskas klasėje po vieną mokinį tardė, ar eina į bažnyčią, ar nepataranauja

Mišioms, kaip dažnai eina ir pan.

Vasario 15 VIa klasės auklėtoja Kazlauskienė davė mokiniams užpildyti anketas su tokiais klausimais: ar eini į bažnyčią? Ar tiki Dievą? Ar pats eini, ar tėvai verčia? Po to auklėtoja liepė atsistoti einantiems į bažnytinę chorą.

Atėję pas manetikintieji tėvai skudėsi ir klausė, ką daryti? Gal rašyti skundą, gal patiems kur o: nors važiuoti ir ieškoti teisybės? Raminau žmones ir jiems aiškinau, kad tarybiniai įstatymai niekam nedraudžia tikėti Dievą ir neduoda teisės surašinėti tikinčiuosius mokinius, kaip yra surašinėjami kolūkie farmoje paršai. Tėvai skudėsi, kad jų tikinčių vaikų mokykloje verčia piešti ateistines karikatūras. Pavyzdžiui piešimo mokytoja Galvadiškytė liepianti rašyti ateistinius rašinėlius ir deklamuoti ateistinius eilėraščius. Kas bus iš mūsų vaikų dejavo tėvai, kad juos moko taip veidmainiauti ir elgtis prieš savo sąžinę?

Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos Rėmėjų Sąjunga

telkia lėšas persekiojamai Bažnyčiai Lietuvoje remti ir leidžia

"LKB KRONIKOS" knygas.

Jau išleista 3 tomai Kronikų lietuvių kalba, o 1978 m. bus išleistas ketvirtas tomas.

Lojolos Universiteto vardu šiemet išleidžiamas "LKB Kronikos" pirmas tomas ispanų ir pirmas tomas anglų kalbomis, kurie bus plačiai paskleisti tų kalbų kraštuose. 1978 m. bus leidžiama antras ir trečias tomai.

Jų išleidimui reikalinga didelių piniginių išteklių.

Mieli lietuviai! Skaitykime "LKB Kronikos" knygas ir savo aukomis remkime jų išleidimą. Atlikime savo pareigą persekiojamai Bažnyčiai ir pavergtai Tautai.

Aukotojams išduodami kvitai ir jų aukos atleidžiamos nuo federalinių mokesčių. Aukojusiųjų ne mažiau kaip 100 dol. pavardės bus įrašomos leidžiamose knygose.

Aukas siųsti: L. K. Religinės Šalpos Rėmėjų Sąjunga, 6825 So. Talman Ave., Chicago, Ill. 60629, USA.

Kur veikia šios organizacijos skyriai, aukas galima įteikti jų valdyboms.

LKRŠ Rėmėjų Sąjungos Valdyba.

Siunčiu "LKB Kronikos" knygoms leisti.....\$....

Aukuju persekiojamai Bažnyčiai Lietuvoje remti.....\$....

Vardas pavardė.....

Adresas.....

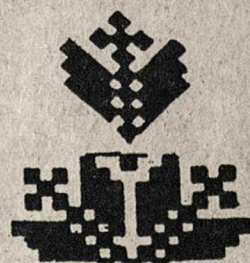
...Kovo 1 mane škvietė rajono pavaduotojas J. Urbonas ir pusvalandį piktai barė, kad aš pamokslo metu apšmeičiau jį ir mokyklos direktorių. Keturius kartus prašiau, kad jis pasakytų pavyzdį, kaip aš jį apšmeičęs, tačiau jis pavydžio nepasakė, o tik tai kartojo: kam reikės pasakysiu. Kaip jaustis kunigui, kai ant jo rėkia ir nepasako konkrečiai, uo jis nusikaltęs? Kai aš paprašiau paaiškinti, kokį nusikaltimą padaręs, pavaduotojas tepasakė, kad aš suprantas daugiau negu reikia.

Vis dėl to nenormalu, kad savivaliaujama, kad t. tikintieji negali pasinaudoti jiems Konstitucijos garantuotomis teisėmis, ir labai norėtusi, kad kybartiečiai konkrečiai pajustų jog tarybinė vyriausybė tikrai pasirašė Helsinkio Baigiančią Aktą, Visuotinę Žmogaus Teisių deklaraciją, Konvenciją dėl kovos su diskriminacija švietimo srityje ir Tarptautinį paktą dėl pilietinių teisių.

... (Ištraukos iš kun. A. Tamkevičiaus, Kybartų klebono atkinimosi)

PAŽINKIME PRAEITĮ!

PARTIZANAI



JUOZAS DAUMANTAS

(tėsinys)

Frontas, priėjęs mūsų rajoną gamtinę kliūtį - Nemuną, kiek stabilizavosi. Apskritai, bolševikai stūmėsi pirmyn gana skubiai. Vokietai pralaimėję keletą katilinių mūsų prie Minsko, dabar stokojo rezervų - užkūsti padarytoms spragoms. Ir mūsų ruože - Prienai - Kruonis - Pakuonis - Kaunas - vokiečių pajėgos buvo labai skystos: viena kita priešlėktuvinė baterija, kiek tankų ir vienur kitur išdėstyti kulkosvaidžių lizdai. Po keleto dienų trisuo bolševikai pastatė tiltą ties Rumšiškem. Spėjo persikelti ir pirmieji bolševikų pėstininkų bei tankų daliniai. Vokietai tiltą numušė. Su persikėlusiais daliniais užvėrė sunki kova. Bolševikų tankus vokiečių tigrat bematant sudorojo. Raudonarmiečiai pėstininkai rodė nepaprastą drąsą. Su paruoštomis mesti granatomis keliolika ar keliasdešimt kartų puldavo tankus, griausmingai šaukdam: "Vperiod, urra" /pirmyn, ura/.

Raudonarmiečiams pavyko užimti Pociūnų aerodromą. Vienas rusų dalinys pasiekė net Bačkinkų šilą. Čia juos vokiečiai apsupo ir sunaikino lėpsnosvaizdžių ugnimi. Taip tie bolševikų daliniai, persikėję pirmuoju tiltu, buvo sulūkvduoti. Į dešinį Nemuno krantą bolševikai pritraukė katilų /patrankų/ ir intensyvia ugnimi privertė vokietus iš artimų prie Nemuno pozicijų pasitraukti. Buvo jaučiama, kad vokietai jau ruošiasi palikti šias pozicijas. Ši kartą jų savivalavimai buvo be ribų. Be jokio reikalo ar įtarimo, šūviais iš tankų padeginėjo paliktas tuš - čias gyventojų sodybas, tankais laužė tvoras, medžius, naikino sodus, išvartydami vals medžius, krūmus, avilūs. Tai nleko bendro neturėjo su garbingo kario uždaviniais, bet buvo panašu į kažkokį balsų keršto slautėjimą.

Ko nespėjo atimti per trejus okupačijos metus, dabar skubėjo sunaikinti vltetoje, nes jau nebeturėjo jėgų, prisigrėbė, išsivežti. Pilni laukai mėtėsi kaulių, kurtas psi.

Išskerdė vokietai. Kažkokiais sumetimais jie dabar maistui ėmė tik kumpius. Kitą mėšą, nors gerokai jau smirdančią, paliko sudoroti rusų daliniais.

Liepos 24 dieną bolševikams vėl pavyko pastatyti pantoninis tiltas per Nemuną. Ši kartą jį pastatė keliasdešimt centimetrų po vandeniu, kad priešo aviacija nepasiebtų. Liepos 25 dieną bolševikai juu buvo pasitraušę vėl keltis per Nemuną.

Po geroikos kautynių valandos vokietai pradėjo trauktis. Juos toliau persekiojo rusai iš oro. Bolševikai masėms pradėjo keltis per Nemuną - vien tiltu, kiti valtims, kiti parastu rąstgaliu apsikabinę. Iš skubotumo, ne vienas nuskendo į dugną, net neapšaudomas. Pirmose linijose visi buvo pusgrįžta, apdriskę, nestiprausę, apginkluoti tiek vokiškais, tiek rusiškais ginklais. Neturėjo jokių virtuvų, maistindamiesi vokiečių paliktu maistu. Šiose gretose buvo ir moterų, kurios neatrodė turinčios nors kokį palikusių moteriškų žymų: lygtai kekėsi, lygtai vogė, lygtai nepripažino jokio drovumo, kaip ir visi raudonarmiečiai. Tačiau visi atrodė nepaprastai entuziastiški, apsvaigę paskutiniaisiais laimėjimais.

Pradėjom slapstyti

Mudu su Juozu nusprendėm nesimašyti ilgai po savo tėviškės apylinkes, nes areštai ir provincijoje kaskart dažnėjo. Juozas numatė sau pavojų, kaip buvęs studentų atstovybės narys, aš - kaip buvęs 1941 metų sovietų politinis kalinys. Su vietiniais gyventojais sutarėm puikiai. Iš jų bet kokį įskundimų nestikėjom. Net ir su tais, kuriems dabar atstovė duryi į valdžią, neturėjom jokių piktų nesusipratimų. Bet atsarga gėdos nedaro, sako patarlė. Mes ja ir vadovavomės. Abu persikėlėm gyventi pas

būtinai Lupatį. Čia įstataisė gerą slėptuvę, kad pavojau metu turėtumėm kur užlįsti. Nuobodžiauti čia neteko. Praūžiantį karo audra nušlavė jo visus trobesius. Arti mlaustams kaumynams mus pristatydavo, kaip paprastus darbininkus. Per dienas rausėmės po sudegusių pastatų pelenus, šalindami suskilusių čerplų gruzą, rinkdami pelenų dar vartotinas apkaustų dalis ir, galutinai nuvalę trobavietes, paruošėm jas naujai statyti. Naudodamiesi proga, "skolinomės", nlekam nežinant, iš miško statybnei medžtagą. Mūsų intensyvi darbą nuolat trukdė vaikų ir moterų įspėjimai:

- Vyrai, atelna rusai, slėptis!

Per keletą sekundžių jau tupėdavom savo skylėj ir laukdavom, kol praeis pavojus. Jo atšaukti labiausiai skubėdavo mažasis ketverių metų Lupaitukas:

- Vyruciiai, liškili lauk, ruskiai jau priėdė ir išėjo, buvo dažnusiaias jo, linksmi betryplančio apie angą, pranešimas. Kiek tik įstengdamas, jis mums padėdavo išlįsti, o po to pats šmukstelėdavo į mūsų slėptuvę ir, išlindęs, grįdavo:

- Matot, vyrai, kaip aš greit lendu. Kai užaugsiu, tikrai rusai manęs nepagaus. Tik nežinau, ar kas man tik greit praneš, kad ruskiai jau išėjo, priputę. Mama jau kas pasenus - negreit. O ten taip šilta, gali uždusti, - šverluodamas Vytukas džiaugdavosi savo atelties "laime".

Mūsų gyvenimas pas Lupatį truko apie dvi savaites. Po to mus aplankė Andrius ir pranešė, kad riekia skubėti Kauną, nes atsikuria universitetas, ir jo vadovybė skubiai kviečia stoti į darbą tiek profesorius, tiek paskutinių kursų studentus. Visiems kviečiamiesiems žada išrūpinti, kad būtų atleisti nuo mobilizacijos. Apsisprendėm, kad nedera šios progos praleisti, nors universiteto slėis mus baugino.

Kartu su Andriumi parvykom į tėviškę. Čia Juozas eilaukiantį radom Vosylį, kuris buvo atvykęs padėkoti, ad buvo išsaugota jo gyvybė.

Vosylius įspėjimas

1943 metų vasarą Juozas riekė paglry ražienas. Pavakarlop iš miško išlindo kažkokia žmogysta, priėj, u - stiskai pasveikino: Bogna pomošč /padėk Dieve/ ir sėdosi ant arimo. Pristpažino, kad jis esąs rusas, Vosylus belaisvis, bėgęs iš Rytprustų. Turėjo tik devyniolika metų (bus daugiau)

NEPRIKLUSOMA LIEUVA

Montrealio jaunimo ekskursija į Lietuvą



Rašo Liudas Stankevičius (Tas iš praeito numerio)
Liepos 10 d. mūsų jaunuoliai išvažiavo į Elektrėnus lošti krepšinį prieš Vilniaus Sporto Mokyklos mokinius. /Krepšinio rungtynės nebuvo numatytos mūsų programoje, bet pagal mūsų berniukų pagalbą įvyko. Gaile, kad po vakarykščio baltaus, nuvargę ir net išsimiegoję, mums stiklai buvo neformoje. Pradžioje, po penktų minučių žaidimo, mon trealietis valdovavo, įmesdamas 14 taškų, o Vilniaus moksleiviai 13. Deja, rungtynės užsibaigė 72-38 rezultatu, Vilniaus moksleivių naudai.

Liepos 11 d. iš ryto ėjome į Restoravimo Institutą, kur mums labai nuoširdžiai atstovavo kito aplie restoravimo dar-

bus, o mes valgydami pyragėlius ir užgerdami kavą, sėdėjome prie atskirų staliukų ir klausėmės. Liepos 12 d. po pusryčių ėjom į Tėvšės draugiją, kur buvo mums paruoštas susitikimas. Draugijos pirmininkas Petronis klekėdavo, jems buvo duota proga pažalsti. Gaile, kad po vakarykščio baltaus, nuvargę ir net išsimiegoję, mums stiklai buvo neformoje. Pradžioje, po penktų minučių žaidimo, mon trealietis valdovavo, įmesdamas 14 taškų, o Vilniaus moksleiviai 13. Deja, rungtynės užsibaigė 72-38 rezultatu, Vilniaus moksleivių naudai.

Kas ką norėjo, galėjo pasitarti. Po pietų buvo liūdnas momentas, kada pradėjo

rinktis visų gimines ir pažįstamus atsisveikinti. Ant kiekvieno viešbučio aukšto galėjai matyti žmonių, atvažavusių iš įvairių Lietuvos kampelių pasidžiaugti kartu su mumis ir būti paskutinės valandos.

Vakarienės metu mūsų kitas vadovas V. Kuolelis atnešė prie stalo didžiulę dėžę, kurioje buvo pilna lietuviškų saldainių, kad turėtų meką užkasti rytienos kėlonę.

Liepos 13 d. kėlėmės 5 ryto ir 6 val. jau laukė autobusas ir M. Ravinskienė su jauna Inturisto vadove Jone, kuri turėjo mus lydėti iki Maskvos ir ten būti, kol mes išsime į lėktuvą.

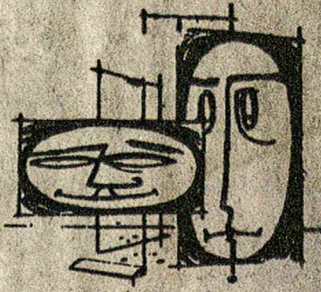
Pastrodo, į aerodromą mes vėlavom, kad net ir lėktuvas turėjo laukti, o mūsų

bagažų jau nespėjo pakrauti. Tad mūsų vadovė Ilko su jais, ir turėjo skristi sekančiu lėktuvu, su kuriuo atvežė mūsų lagamūnus.

Atskridę į Vnučovo aerodromą, sėdom į mums skirtą autobusą ir važiuojame didžiuliu Maskvos viešbutį Rostja. Čia mūsų pasitiko rusaitė Inturisto vadovė ir sakė, kad tik gausime savo kambarius, pavalgę pusryčius, važiuosime apžiūrėti miesto. Taigi, sutartą valandą visi jau sėdėjome autobuse.

Apžiūrėję miesto idomybes, sėdėjome viešbučio valgykloje prie stalo, valgydami pietus. Čia ir nepastebėjau, kaip atsirado mūsų gražioji Jonė. Tada rusaitė pagyvė mūsų grupę, sakydama,

KREIVI VEIDRODŽIAI



Keisti žmonės

- Žmonės yra tikrai keisti sutvėrimai,
- tarė vienas vyras kitam.
- Kodėl tu taip manai?
- Tik įsivaizduok: Smitas per penkerius metus nė karto nepabučiavo savo žmonos, bet nušovė kitą vyrą už tai, kad tas pabučiavo jo žmoną.

Žmogus, kuris netiki kitų protu, ir pats jo neturi.

Galima būti gudresniu už tą ar kitą, bet negalima būti gudresniu už visus.

Yra kvailysčių, kurios limpa kaip užkrečiamos ligos.

kad buvom labai pavyzdingi. Po to buvo laisvas laikas. Kai susirinkom vakarie - mūnkal atsta atsinešė šampano bonką ir Dante - lūl atidarant vieną, kamštis šovė į lubas. Visi žūrėjom į vėrų ir laukėm, kada kamštis griš atgal. Bet jis negrižo, pasiliko Rostja viešbučio lubose. Jaunimas pastūlė išgerti už tą, kuris padarė, kad kėlonė tapo re - alybė. Man tai buvo didelė staigmena, aš atsistojes kėlonės žodžiais padėkojau.

Liepos 14 d. atsikėlėm anksti ir 6:30 išvažiavom į aerodromą su lietuvalte palydove, kuri turėjo visų mūsų pasus ir biuletus. Pagalvojau, gerai, kad mums davė palydovę. Jeigu

multitinkas atimty, tai galėtume durti jai, kad jinaf parvežty į Lietuvą. Vėl laimėnkal pavyko pereiti per multinę ir skubėjome prie багаžo svėrimo. Ši kartą vėl turėjome pilnus čemodanus ir priedo įvairius pake - tėjus, kurie viršijo mūsų nustatytą svorį. Bet ir čia viskas laimėnkal praėjo. Atsisveikiname su mūsų vado - ve Jone, padėkojom jai už viską ir skubėjome į lėktuvą, nešdami, kas raguoli, kas medžio išdirbinių, kas lietu - viško medaus ir t.t.

Lėktuvas, kiek išbėgėjęs, smarkiai sužė ir staigiai pradėjo kilti. Tuomet kažkas iš mūsų grupės pasakė: "Montrealyje jau niekas mūsų nepasitiks su gėlėmis".



Montrealiečių krepšininkų "Taurus" grupės vyrai - sulosę su Vilniaus Sporto Mokyklos mokiniams ir ekskursantų dalis su vadovais L. ir V. Stankevičiais Vilniaus radiofone. Dešinėje Henrikas Paulauskas



Tylioji revoliucija (Europos Lietuvis)

Iki šiol daug yra kalbama apie geležinės uždangos pusę, esančią tylos Bažnyčia, kuri ypačiai gerai žinoma katlikiškuose kraštuose (Vengrijoje, Lenkijoje, Lietuvoje). Tačiau paskutiniuoju metu vis dažniau ir atviriau pradeda kalbėti bei rašyti apie tyliąją revoliuciją. Net toks gerai žinomas londoniškas dienraštis "The Times" išspausdino apie tai savo politinio bendradarbio B. Levino eilę straipsnių, kuriuose sugestijonuojama, kad tokios revoliucijos laikas esąs nebe už kalnų.

Sovietologijos ekspertai ir įvairių pažiūrų disidentai sutartinai teigia, jog pats mažiausias skaičius tikrų marksistų esą Sovietų Sąjungoje, kur po Spalio revoliucijos (1917 m.) marksizmo vietą užėmė oportunistinis bolševizmas, nevengęs prilaikyti savąją sistemą vadinti proletariato diktatūra. Tada patvirtina ir di-

sidentai iš Lietuvos, kalbėję Studijų Savaitėje ir įvairiomis kitomis progomis. Sakoma, kad pats Marksas, pamatęs, kaip iškreipomos jo idėjos, kartą pasisakė esąs labai laimingas, kad nėra marksistas...

Jeigu Kinijos valdovai dar vis tebeplaiko masėse tikėjimą, kad reikia ir galima gyventi pagal vadų skelbiamas idėjas, tai Sovietų Sąjungos, o ypač Rytų Europos gyventojų dauguma to tikėjimo jau seniai nebeturi. Ir ne tik eliniai žmonės, kovoja visomis teisėmis ir neteisėmis priemonėmis dėl geresnio duonos kėsnio, bet ir jų vadai. Jie gerai žino, kad ne dėl Markso ar Lenino idėjų kopijama per vieną kitą galvą į viršūnes, o dėl paprasčiausio oportunizmo, dėl noro gerai gyventi, išlaikyti valdžios vadžias savo rankose, o vėliau jas perleisti savo vaikams. Autokratinis aristokratų luomas ten jau yra giliai įleidęs šaknis, negu tradiciškai buržuazinėje Anglijoje ar kapitalistinėje Amerikoje.

Sprendžiant tik iš tos mažos saujelės

pasišventusių disidentų, kurie nuolat persekiojami arba ištreiami, galima susidaryti nuomonę, kad Sovietų S-gos gyventojai yra beveik angelai. Jie visi labai patenkinti savo gyvenimu, ir tik bepročiai, anot KGB vado Andrejovo, bando plaukti prieš srovę. Atrodo, kad jie nepaprastai laimingi, būdami visiems laikams hermėtiškai uždaryti intelektualiniame, moraliniame ir dvasiniame kalėjime, kad yra kas už juos galvoja ir sprendžia.

Tikrovė betgi esanti kitokia. Arčiau pažįstantieji sovietinį gyvenimą teigia, kad pats įpajaliausias partijos pareigūnas, uoliausias visų susirinkimų lankytojas, paklusniausias valdžios įsakymų vykdytojas savo sielos gėmėse netiki į oficialiąją propagandą, neskaitytą partinės spaudos ir tylėdamas laukia permainų. Iš jo sielos jau seniai yra išgaravusios partijos vėdu skelbiamosios Markso ir Lenino iškreipytos idėjos, o į likusią tuštumą visokiais keliais skverbiasi demokratinė kontrabanda. Taip nejuočių bresta tylioji revoliucija, kuri turės įvykti iš vidaus, be žu-

dinių ir kraujo praliejimo. Šią revoliuciją iššaukė ir įvykdys pats gyvenimas.

Spalio revoliucijos metu, per Stalino valymus, per Ukrainos badmetį ir per ant- rąjį pasaulinį karą pakankamai daug iš- lieta Sovietų S-goje kraujo ir nukankinta žmonių, kad vė kas nors pradėtų galvoti apie naujas žudynes. Naujoji revoliucija bręsta žmonių širdyse ir protuose, ji ateis per jaunesniąją kartą, kuri nori geresnio gyvenimo, negu jų tėvai turėjo. Visą tai mato nusėję Kremiaus vadai, jie jaučia, kad „pavasaris eina Karpatų kalnais“, bet užmerkia akis, bijodami jį pasitikti.

Žinoma, tylioji revoliucija galėtų būti kuriam laikui prislopinta, atgaivinant Stalino eros persekiojimus, arba pradėjus karą su Vakarais ar Kinija. Tačiau abu šie keliai yra per daug pavojingi. Pavers- ti visą šalį ištisa koncentracijos stovykla šiandien būtų ne tik sunkiai įmanoma, bet ir pavojinga. Per toli nueita liberalėjimo keliu, kad vėl būtų galima grįžti į abso- lutiškos baudžiavos gadyne. Karo žaidi-

mas dar pavojingesnis. Lengva būtų pa- leisti vėlinius iš maišo, bet sunku juos at- gal suvartyti.

Daugelis ženklų rodo, kad toji tylioji re- volucija pasieks Kremlių per vadinamuosius socialistinius kraštus ir per tas so- vietines respublikas, kurios yra buvusios laisvos ir nepriklausomos. Vengrija, Čeko- slovākija, Rytų Vokietija ir Lenkija jau yra nesėkmingai bandžiusios įgyvendinti „žmogiškojo veido“ komunizmą. Tačiau paskutiniai įvykiai rodo, kad ir tuos kraš- tus pasiūstos naujos Raud. armijos divi- zijos neužgnaužė tyliosios revoliucijos ki- limo, o gal tik pagreitino. Sovietų vadai buvo priversti atsisakyti internacionali- nio komunizmo, kurio šviesybės ir galios šaltinis būtų Maskva. Satelitinių valsty- bių vadai, remiami Vak. Europos komu- nistų partijų, vis aiškiau leidžia suprasti, kad jie geriau žino savo kraštų reikalus ir gyventojų valią, negu Kremliuje sėdin- tieji Politbiuro senukai. Jie taip pat ge- rai žino, kad Maskva gali jiems pasiūlyti



JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS;
BET JEIGU GERI IR MATAI, KAD GĖRIMAS IMA
NAIKINTI TAVE PATĮ, TAVO IR TAVO ARTIMŲJŲ
GYVENIMĄ IR NORI NUSTOTI GERTI -
ATEIK PAS MUS. MES GALIME
TAU PADĖTI.

LIETUVIŲ (ALCOHOLICS ANONYMOUS) A.A. GRUPĖ
(Lithuanian A.A. Group)

susirenka kiekvieną trečią dieną, NL redakcijos patalpose (7722 George Street, LaSalle, Que.) 8 v.v. Susirinkime kalbama lietu- viškai. Jie atviri visiems, ieškantiems pagalbos. Arėjės pas mus - nebebūsi vienas. Jei nori daugiau informacijų skambink: Leonui G. 366-2548 (namu) arba 489-5391 (darbo tel.), Juozui S. 631-6834, Henriui N. 277-7868.

1977: X. 6

W. LAPENAT

GENERAL CONSTRUCTION REG'D.
79 Woodfield Drive, Ottawa, Ont.

- PRIVATI INDUSTRIJINĖ IR KOMERCINĖ STATYBA,
- darbas atliekamas sąžiningai ir prieinamomis kainomis.
- Engineering & designing patarnavimas.
- IN-GROUND Swimming Pool statyba (10 year guaranty).

TEL (613) 225-4001

PRENUMERATA \$ 10.00 metams ir \$6.00 pusei metų.

KELEIVIS

PUBLISHING COMPANY
TEL. 268-3071

PUBLISHERS OF THE LITHUANIAN WEEKLY SINCE 1905
636 EAST BROADWAY • SOUTH BOSTON, MASS. 02127

"LIETUVOS AIDŲ" radijo programa

Veda Kazė BRAZDŽIONYTĖ
Veikia savaitgaliais:
Penktadieniais 9:30 - 10:00 val. vak.
AM -1490, iš WOPA stot.
Šeštadieniais 8:00 - 10:00 val. vak.
FM - 106.3 iš WLNR stot.
Sekmadieniais 9:30 - 10:00 val. ryto
AM - 1230, iš WJOB stot.

Adresas: 2646 West 71-st St.

Chicago, Ill. 60629. Tel. 778-5374.

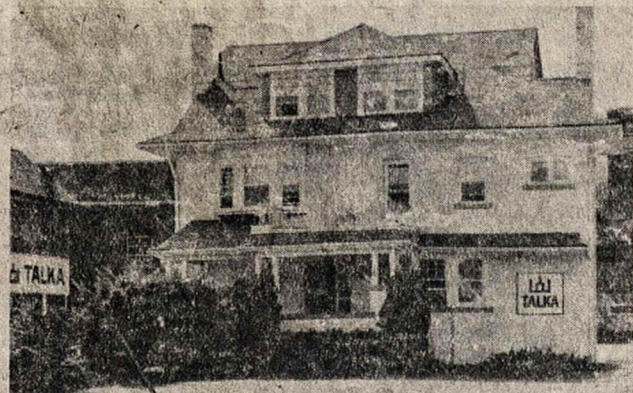


CFMB LIETUVIŠKA RADIOJO PROGRAMA

RADIO 1410 MONTREAL
KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11:30 iki 12 val. nakties.
PROGRAMOS VEDĖJAS
L. Stankevičius, 1053 Albanel Cr., Duvernay, P.Q. TEL. 669-8834

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavyse namuose —



Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas

"TALKA"

830 Main Street East, telefonas (416) 544-7125
L8M 1L6

Dorbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta.
Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda.
Nemokamas pilnas čekių pataravimas.
Kapitalas — virš \$9,000,000

MOKAME UŽ:
depozitus (P.C.A.) 6%
sutaupus 7%
term. depozitus 1 m. 8 1/2%
Pensijų Fondas 8 1/2%
IMAME UŽ:
asmenines paskolas 11%
nekiln. turto pask. 9 3/4%

MALONŲ TAUTIEČIAI!

KLB Šalpos Fondo Komitetas spalio mėnesį paskelbė Šalpos Mėnesių. Tad Hamiltono Šalpos Fondo skyrius yra pasiryžęs su talkininkų pagalba applanstyti visus tautiečius, gyvenančius Hamiltone ir jo apylinkėse.

Būkite dosnūs, malonūs tautiečiai, ir neatsisakykite paaukoti vieną kitą dolerį šalpos reikalams. Juk esame gana pajėgūs, tad galime atleikamą dolerį paskirti Lenkijos lietuviams stuntinių persiuntimui. Paramos laukia Vasario 16 Gimnazija ir kitų kraštų lietuviai.

Komitetas gauna daugybę padėkos ir prašymo laišku. Vargas ir sunkus gyvenimas verčia juos prašyti dėvėtų drabužių. Mes, gyvendami Kanadoje, geroje gyvenimo sąlygoje, turime padėti savo tautiečiams. Tik parodykime artimo meilę, gerą lietuvišką širdį. Gal mes, gerai gyvendami, pamirštame tuos, kuriems yra reikalinga parama. Todėl, kai į jūsų duris ir širdį pasibels Šalpos Fondo aukų rinkėjai — neatsisakykite paaukoti šiam kilniam darbui.

KLB Šalpos Fondo Hamiltono skyrius ruošia vajuos užbaigimo progą lapkričio 5 d. didžiulį balių Jaunimo Centre. Šio baliaus meninę dalį išpildys Cleveland'o

studentų choras Nerija. Šis vienetas pirmą kartą atvyksta į Hamiltoną. Visi esate iš anksto kviečiami lapkričio 5 dienos vakarą skirti šiam Cleveland'o studentų chorui Nerijai.

Baliaus metu įvyks tradicinis lietuvių abiturientų pristatymas lietuviškai visuomenei, išeikiant jiems prisiminimui po knygą. Visi abiturientai yra prašomi iš anksto registruotis pas Šalpos Fondo pirm. J. Pleinį, tel: 549-5372. Visas gauta — šis pelnas skiriamas šalpos reikalams. KLB Hamiltono Šalpos Fondo skyrius jau šiais metais yra pasiuntęs Lenkijos lietuviams 156 stuntinius — 3120 svarų dėvėtų rūbų. Komitetas tik jūsų visų pagalba pajėgta tiek daug stuntinių išsiųsti. Todėl visi ruošimės dalyvauti šiam KLB Hamiltono Šalpos Fondo parengime.

Komitetas dar kartą prašo nuoširdžiai paremti jų darbą auka, kai rinkėjai atsilankys į jūsų namus. Tik visi bendrai dirbdami atstoksime gražių rezultatų. Komitetas iš anksto dėkoja jums už aukas ir paramą šalpos darbe.

KLB Šalpos Fondo Hamiltono Sk. Komitetas

ŠAULIŲ KUOPOS VEIKLA

DLK Algirdo šaulių kuopos prizinis šaudymas iš 22 ma-



Solistė Gina Čapkauskienė dalyvauja "NL" vakaro programoje. Neseniai solistė davė religinį koncertą Cape Code bažnyčioje, o prieš tai, per Šarūno Norvaišos su Asta Danisyte suvoktuves, giedojo bažnyčioje. Sekančioje savaitėje su sol. R. Strimaičiu duos koncertą Bostone.

A. Lukošius

popietė savuose namuose

GINTARO KAMPĖLIS

Įeinant į Vytauto Didžiojo Menų sekmadienio Popietėjų metu, tikrai tarsi klevlenam krinta į akis spalvingas, idomus, visiems lengvai matomas, galima sakyti, tikras gintaro kampelis.

Tai įvairių lietuviškų išdirbtųjų — staltiesių, lovatiesių, tautinių juostų, lietuviškų plokštelių, įvairių gintarinių karolių, apyrankių bei kitokių sau ir dovanoms tinkamų reikmenų maža prekybinė kertelė.

Gerai pažūrėjus, čia daug ko galima surasti ir už prieinamą kainą išsigyti.

Šis idomus kampelis atsirado dar ne taip seniai, ir galima sakyti nejuokomis vis plečiasi, suranda daugiau pritarimo ir dėmesio mūsų pačių patogumui ir labai, besilankant šiuose visišiems lietuviams priklausančiuose Namuose.

Svečiose šalyse skirtingas net ir kasdieninio gyvenimo būdas, kitoki papročiai. Mažiau jausmų ir širdies turi ir jų menas. Taigi tokie ar panašūs mūsų tautiškojo meno kampeliai atrodo ir savi ir mums suprantami, mieli, visuomet prie širdies.

Visa tai valdžiai primena mums, kas esame, iš kur atėjome, kur einame ir kuomet stelojames. Tuo pačiu jie mus be atodainos guodžia išsivijus keltoneje, stip-

zojo kalibro šautuvų bus spalio 15-16 d. d. Šaudymas prasidės 9 val. ryto Hamiltono Medžiotojų ir Žūklautojų klubo "Giedraitis". Visi kuopos šauliai ir šaulės kviečiami dalyvauti. Šautuvų bus vietoje taisyklės paaiškintos ir bus gaunami šoviniai ir taikiniai. Šaudymą praves kuopos sporto vadovas Ancetas Povilauskas su padėjėju Antanu Jankausku.

Kariuomenės šventės minėjimas bus lapkričio 26 d. Programoje numatyta KLB Krašto valdybos pirm. J. R. Simanavičiaus trumpa paskaita tautinių šokių grupės "Gyvataras" ir "Aukuro" akto — riai. Šokiams gros Vaičiaus orkestras.

Minėjimo pelnas bus paskirtas lietuviškajai spaudai paremti. Tegul tą dieną privačių parengimų nebūna ir visi atsilankykite į šį minėjimą tad tuo pačiu paremsite ir spaudą.

Kuopos Valdyba

rina, galvina, pavargstantieji naujų jėgų ir iškėlimo teikia. Tai lyg ir mūsų per ilgai užtrukusios keltinės tikrai — kelrodžiai, panašiai kaip ir ante buvę mūsų sodybų, mūsų laukų ir mūsų žemės rūpintojų, koplytėlės, nuolatos saugoję mus ir aną gimtąją šalį.

Pagarbiai tuomet žvilgtelėdavome koplytėlės vidun, kur lietuvių žemdirbių rankomis sukurtas, iš medžio išdrožtas, nudaiktas ir spalvintas, iš laukų platybes žvelgdavo mūsų lietuviškųjų laukų, klontų ir dangaus gerastis Dievas.

Lietuviškąją Kertelę globoja LN, o jai vadovauja ir ją tvarko dvi energingos šviesiaplaukės Lietuvos šalies dukros. Reikia tik stebėtis šių Namų tarnautojos Aldonos Dargytės — Biškevičienės patvarumui. Ji priklauso visai eilei vetklos ratių, vadovauja Toronto lietuvių teatro grupei Atkvaras, pati viską ruošia, režisuoja, o neretai ir vaidina, — o kurgi dar savi šeimos reikalai... Antroji, torontiečiams taipogi gerai pažįstama, Pensi-ninkų Klubu v-bos narė, šių Namų Moterų Burelio nepa-ilstama darbuotoja, Leokadija Česekienė.

Visi, kurie turi bet kokių lietuviškų išdirbtųjų, gal būt atleikamų, kuriuos būtų galima perleisti kitiems, atneša juos čia, užregistruoja, nustato jų vertę, ir palieka šio kampelio tvarkytojoms.

Sekmadienio Popietėms čia būna viskas gražiai išdėstoma, sukabnėjama, na, ir laukiama šio meno mėgėjų, tikrai sakant, priėmėjų. Po to, vėl viskas rūpestingai į dėžes sudedama, — ir iki paskutinio sekantį sekmadienį.

Visi šių popietėjų lankytojai čia pat, ir toliau gyvenantys, reikia pasakyti — turi puiką progą šiais mūsų stela ir širdžiai brangiais išdirbtiniais pasigrožėti, bet reikalauti esant, juos savo malonumui arba dovanoms kitiems, be didesnio vargo išsigyti.

Norėdami čia ką nors išsigyti, arba ir turintieji šiek tiek per daug, užsukite sekmadienį Popietėms susipažinti su šia kertele.

Kitomis dienomis šiuo reikalu kreipkitės į LN tel.: 533-9030.

LIETUVIŲ NAMAI

Rugsėjo 25 d. sekmadienio LN popietėje dalyvavo apie

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

8 1/4% už 1 m. term. dep.
9% už pensijų ir namų planą
7 1/2% už spec. taupymo sąsk.
7% už taupymo s-tas
6% už čekių s-tas (dep.)

IMA:

9 1/4% už asm. paskolas
9 1/2% už mortgičius

AKTYVAI virš 17 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$10,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų pataravimas — pinigines perlaidos, keltinės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BOSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario ir 532-1149 M6P 1A6

Balio Maskeliūno



IVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ

VISŲ RŪSIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS

Tel. 251-4864 arba 251-4025 — Namų tel. 277-0814

2405 Lake Shore Blvd. West, Suite 403, Toronto, Ont. M8V 1C6

APDRAUDA INSURANCE

* Namų — Gyvybės
* Automobilių
* Komerciniai

533-1121 Walter Dauginis 822-8480
1613 Bloor Street West, Toronto, Ontario

V. Bačėnas All Seasons Travel S.D.

2224 DUNDAS STREET W. Visais keliainių reikalais
TORONTO, ONTARIO betkur pasaulyje skambinti
MOR 1X6 tel. 533-3531

200 lietuvių su svečiais. Svečių knygoje pasirašė: J. A. Ra-lytių lietuvių komanda susideda iš manauskai ir M. Gečiauskas V. Vaičiūčio, Chulavičiaus, S. iš Manchester, Conn., I. ir S. Navicko, dr. F. Demanuale ir Tauterai O. ir E. Sakalaus- V. Genčiaus, Komandai dar kai iš St. Catharines, A. Kriš- čūnas iš Brantford, A. E. J. suoti kreipkitės tel. 239-7524. Gataučiai iš Sudburio, R. J. LN informacinis susirinkimas įvyks spalio 16 d., sekma- S. Sinkienė ir G. Izokaitis iš dienį 3 val. p.p. Kviečiami vi- si dalyvauti ir po susirinkimo pasivaikinti kavute.

LN biblioteka iš suaukotų knygų 50 perleido Londono Pensi-ninkų klubui ir 120 Win- dsoro LB apylinkės bibliote- kai. LN biblioteka dar galė- tių perleisti organizacijų bib- liotekoms apie 300 knygų.

J. Navasaitis iš North To- nawanda, NY, per A. Staigal- tį iš St. Catharines atsiuntė LN bibliotekai grožinės lite- ratūros knygų ir nemažą ska- čių žurnalų, už tai esame dė- kingi.

Lapkričio 6 d. įvyks Toron- to šachmatininkų pirmenybės. Tikime, kad V. Genčiaus vado- vaujami lietuviai tose pirmė-

nybėse dalyvaus. Šiuo metu LN nario inasus papilde: A. Melvydas iki \$75, R. Priek- gauskas iki \$51; nario inasus įmokėjo: V. Rudaitis ir J. L. po \$25, G. Matulevičius \$20 ir Lina Vaitiekūnas \$5.

Išganytojo Parapijos Mo- terų Draugijos popietė įvyks spalio 16 d. sekmadienį 12 val. LN Gedimino Pilies mē- nėje.

Spalio 23 d. 3 val. p. p. Ka- raliaus Mindaugo mėnėje į- vyks "Tėvynės Prisiminimų" koncertas. Ir tuo pat laiku "Gedimino Pilies mėnėje įvyks prof. A. Voldemaro minėjimas su paskaita, kuri ruošia LAS.

REMKIME
LIETUVIŠKĄ
SPAUDĄ!

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS

SPAUDOS VAKARAS

TORONTO LIETUVIŲ NAMUOSE, 1573 Bloor Street West,

DIDŽIOJOJE SALEJE.

Meninę programą atliks sol. Gina Čapkauskienė ir A.V. Choro vyrų oktetas, akompanuos muzikė M. Roch, visi iš Montrealio.

VAKARO PRADŽIA 7 valandą ir po pusvalandžio — meninė programa.

BILIAI po \$4.00; studentams ir pensininkams — \$3.00.

* Veiks baras ir šilti valgiai
* Geras šokių orkestras ir kiti įvairumai

LIETUVIŲ VISUOMENĖ IŠ VISUR SU SVEČIAIS PRAŠOME ATILANKYTI IR PAREMTI "NL" SAVAITRAŠTĮ.

RENGĖJAI

PASAULIO LIETUVIŲ DIENOS TORONTE

PLD organizacinio komiteto ir finansų komisijos bendras posėdis įvyko Torontе, Priskėlimo parapijos patalpose, š.m. rugsėjo 10 d. PLB valdybai ir JAV LB krašto valdybai atstovavo inž. R. Kasparas ir inž. K. Dočkus, pirm. inž. Alg. Gečys ir F. Andriūnas, KLB krašto valdybai — pirm. J. R. Simanavičius, J. Vaičiūnas, kun. J. Staškus, dainų šventei — muz. V. Verikaitis ir kun. P. Ažubalis, PLB seimui — dr. J. Sungaila ir inž. E. Čuplinskis, PLS Zaidynėms — pirm. Pr. Berneckas, V. Ignaitis, P. Dundaras ir St. Dargis, PLJ Sąjungai — D. Juozapavičiūtė. Padaryti atskirų renginių pranešimai ir priimtos samatos. Į PLB seimą atvyks atstovai iš Argentinos, Urugvajaus, Brazilijos, Kolumbijos, Venecuelos, Australijos, Anglijos, Prancūzijos, Švedijos, Vokietijos, JAV ir Kanados.

Bendra visų trijų renginių samata siekia \$160,000.00. Paskirų renginių samatos priimtos be pakeitimų, išskyrus PLB seimą.

Jau yra užsiregistravę 33 chorai ir tikimasi apie 1100 choristų. Bandoma sudaryti ir jaunimo bei šeštadieninių mokyklų choras. Pradinė sportinių registracija jau atlikta. Be JAV ir Kanados sporto klubų, yra užsiregistravę 65 sportininkai iš Australijos, P. Amerikos, o taip pat sporto klubas "Banga" iš Los Angeles. Laukiama apie 1000 sportininkų.

PLB seimas prasidės birželio 30 d. Posėdžiai visą laiką vyks "Royal York" viešbutyje. Sporto varžybos prasidės birželio 29 d. Etobicoke Olympium ir gretimose gimnazijų salėse, o taip pat Etobicoke Olympium stadione ir lauko teniso aikštėse.

Sekmadienį, liepos 2, jokių sporto varžybų nebus. Pamaldos įvyks Šv. Mykolo katedroje. Iš ten bus tiesiai vykstama į "Maple Leaf Gardens", kur bus dainų šventė. Vakare — banketas Royal York viešbutyje. Didysis šeštadienio balius irgi bus "Royal York" viešbutyje. Tam paimtas visas viešbučio augštas, vad. "Convention Floor", kur yra keturios salės ir talpina per 3000 dalyvių. Pamaldos įvyks po pietų. Tikslus laikas dar nenumatytas. Pirmadienį įvyks futbolo rungtynės tarp Niujorko ir Čikagos lietuvių klubų. Jaunimo sąjungos atstovė D. Juozapavičiūtė pasiūlė jaunimui suuošti vakarinę kelionę laivu Ontario ežere. Siūlymas priimtas, tik dėl laiko tarsis su sporto atstovais. Priimtas Los Angeles dramos teat-

ro siūlymas pastatyti operetę "Čigonų baronas" ketvirtadienį ar penktadienį. Taip pat tuo pačiu metu Torontе vyksta tautybų savaitė-karavanas, kurio metu įvairios grupės įrengia savo paviljonus su parodomis, tautiniais valgiais, gėrimais ir pan. Lietuvių paviljonas "Vilnius" bus įrengtas Priskėlimo parapijos patalpose.

PLD posėdis nutarė kviesti lietuvius iš viso laisvojo pasaulio, bet ypač JAV ir Kanados lietuvius, Pasaulio Lietuvių Dienas padaryti lietuviškomis atostogomis. Tiek suplanuota įvairių parengimų ir programų, kad grįžusieji galės jaustis lyg būtų Lietuvoje. Veiks taip pat ir nakvynių biuras, kur galima bus užsisakyti iš anksto viešbučiuose kambarius. Visais Pasaulio Lietuvių Dienų reikalais rašyti: PLD Informacija, 1011 College St., Toronto, Ont., Canada M6H 1A8.

Posėdy priimtas PLD šūkis: "Lietuviais esame mes gimę, lietuviams turime ir būt!" Taip pat sureduotas atsišaukimas į lietuvišką visuomenę. Jame ypač pabrėžiama teisė puoselėti lietuvišką kultūrą ir turėti tikėjimo laisvę pavergtose tėvynėse.

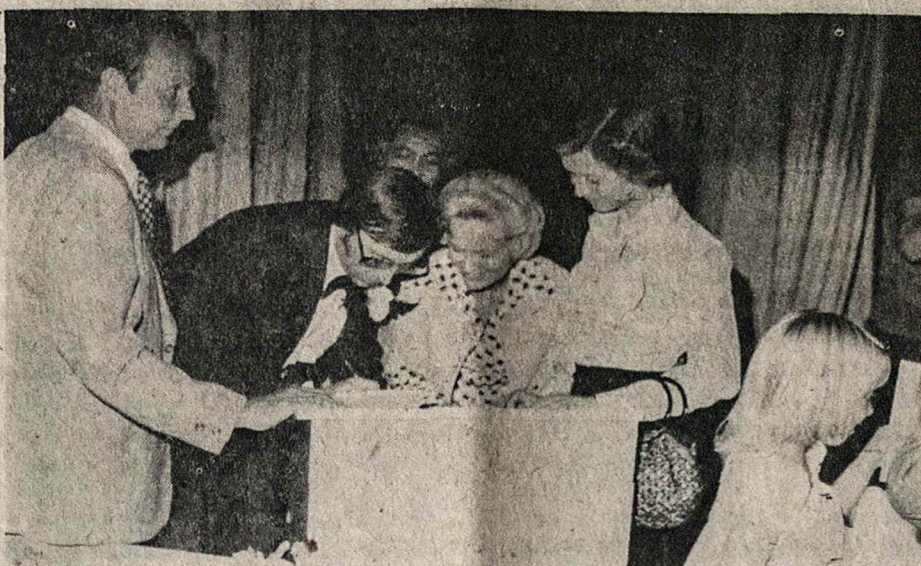
PLD vajai atskirai vyks Kanadoje ir JAV. Aukų lapai greitai laiku bus išsiuntinėti Kanados Lietuvių Bendruomenės aplinkinių valdyboms, chorų ir sporto klubų valdyboms. Visos pajamos pavadintos Pasaulio Lietuvių Dienų sankauja. Tačiau norintieji savo aukas gali skirti ir paskiriesiems renginiams, kaip pvz. PLB seimui, dainų šventei, PLS Zaidynėms. Aukos bus perduodamos tų renginių išdams.

Pernai Kanados latviai surengė "Latvian Day" ("Maple Leaf Gardens") ir kone pripildė. Ten telpa per 16,000 žiūrovų. Tai didžiulis sporto stadionas, kur vyksta visos sporto programos, bet ypač ledo ritulio varžybos.

Sudarytos PLD angliškos ir lietuviškos informacijos būstinės. Angliškai informacijai vadovauja žurn. Rita Lapaitė ir Algis Nausėdas, lietuviškai — M. Vasiliauskienė, K. Mileris ir kiti. PLB seimo leidinį redaguoja valdyba, dainų šventės — Č. Senkevičius ir PLS Zaidynių — Alg. Banelis.

PLD turės ir ženklą, vaizduojantį visus tris renginius, taip pat savo ženklus turės DS ir PLSZ. Zaidynių ženklas jau sukurta dail. Telesforo Valiaus. Kitos PLD problemos bei reikalai palikti spresti sekančiam posėdžiui.

Informacinis Komitetas



AUTOGRAFŲ PASIRAŠYMAS PO KONCERTO. Iš kairės: K. Baronas, sol. Richardas Daunoras, L. Skripchutė ir kt. ir sol. R. Daunoras su akompanatorium muz. Dariu Lapinsku. Nuotr. J. Aušrotė.

Tai buvo — maloni popietė

Liudas Damulis

Vykdamas į buv. Vilniaus Operos solisto Rikardo Daunoro koncertą, įvykusį š.m. rugsėjo mėn. 18 d. Toronto Lietuvių Namuose, jau buvau skaitęs A. Nako "Dirvoj" tūpusią recenziją ir Latškuose Lietuviams perspausdintą australietės — lietuvis G.E. Kazoktenės "mąstymą apie lietuvišką dainą".

A. Nakas manytų, kad mūsų liaudies dainos mums, lietuviams, atklydusiais ir kiti šali, gal jau nesukelė didesnio įspūdžio. Taip pat jis tvirtina, kad solistas R. Daunoras turi prigimtą balsą, kurį per eilę metų išlavino į malonai skambantį bosą.

Man, eilintam klausytojui, ir lietuviškos dainos mylėtojui, besiklausant solisto R.

Daunoro, susidarė kietas įspūdis. Pirmiausia, jo išanginė koncerto dalis, sudaryta iš mūsų vienos — kitos liaudies dainos ir lietuvių kompozitorių sukurtų ar harmonizuotų dainų, nuskambėjo taip pakiliai ir įtikinamai, kad gaustos publikos buvo palydėta audringomis katutėmis. O tati gal rodo, kad lietuviška daina, įausmingai ją solistui perduodant ir ištyvūose tebėra artima jų širdžiai ir būdui...

Tiesa, didžiulėje ir pilnutėlėje salėje daugtausta mėtės pagyvenusių tautiečių nušvitę veidai... Jiems turbūt, viskas mėlė, kas sava... Mūsų šaunojo jaunimo salėje būta neperdaugtausta, nors koncertą parengė ir plačiai išreklamavo Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjunga, kurios centro vadovybė, kaip žinoma, yra Torontе.

Pats solistas R. Daunoras, jei taip galima būtų išsireikšti, tikras Lietuvos ažuolėlis. Jis ne tik puikus dainininkas, bet ir turįs va-

dybintų gabumų. Atrodo, jis buvo vertas ne vienos mergužėlės — lelijėlės ilgesingo žvilgsnio... Deja, tos jaunos mūsų mergužėlės praleido puiką progą...

Ir dėl solisto R. Daunoro balso registro teko išgirsti kitokią nuomonę. Salėje suktas muzikas ir dainininkas nedvejodamas pasakė: "Tai tikras baritonas!"

Besiklausant koncerto II-os dalies, publikos entuziazmas dar pakilo. Nors solistas Beethoveno, Bellini, Verdi ar Rossini klastintus kūrinius dainavo itališkai, bet turbūt tik čia pilnai išryškėjo jo balso pajėgumas ir operiniam dainavimui pastaruošimas. Dėkinga publika sustojusi karšta plojo. VI-

sas koncertas buvo įrekorduotas į video juostą ir pažadėtas perduoti per televiziją.

Koncertas laikytinas labai pavykstu. Prie to daug prisidėjo ir mūsų jauno kompozitoriaus Darius Lapinsko iškilusis akompanimentas.

Spalio 15 d., šeštadienio vakare Ausros Vartų parapijos saleje A.V. Choras nušio

KONCERTAS — BALIU, kviečia visus atsilankyti ir pabuvoti kartu. Pradžią 7,30 val.

IEŠKO ŠEIMININKES
Virš 70 m. amžiaus vyras našiv ieško irgi vienišos, nevyresnės tarp 55-65 m. amžiaus moters, gaminti maistą abiem ir kitiems menkiems namų ruošos darbams.

Skambinti 733-7016.
(Galima kalbėti ir lietuviškai)



JUOZAS GRAŽYS
Kailių siuvėjas

- Siuvu ir parduodu
- Taisau ir remeliuoju
- Vasaros laikui saugojimas (Storage)

6396 Bannantyne Ave. Verdun, Montreal. Tel. 767-6183

Highland Auto Body

611 Lafleur Ave., LaSalle. — Tel. 366-7281

- ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ IŠORĖS (Body) TAISYMO IR DAŽYMO, BEI KITUS MECHANINIUS DARBUS.

(Lietuviams duodame specialią nuolaidą)

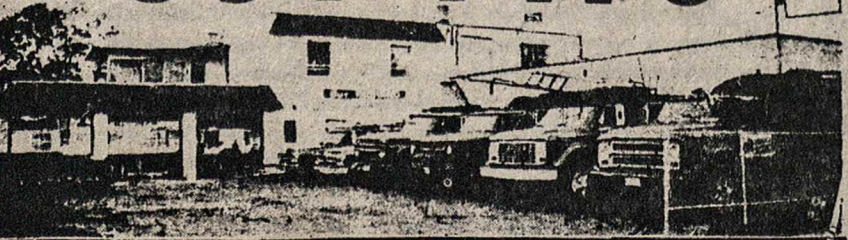
- PARDUODAMA NAUDOTOS MAŠINOS

Savininkai V. Susinskas & Son tel. 389-0571.

GUY RICHARD
ROOFER — COUVREUR
7725 George LaSalle

Geriausias patarėjas ir darbo atlikėjas jums gali būti stogengys Guy Richard, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darba atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Šaukite kai namo stogas blogas ar kai statote naujus —

364-1470



calgary

BALTIC WOODWORK

— K. Leknickas

Ivairių stalių darbu dirbtuve.
2025 - 26th St. S.W., Calgary.
Tel. (801) 242-1301.

PAMINKLŲ GAMYBA

— MONUMENTS MANUFACTURER

TODORO & BIGRAS LTD.

6752 Sherbrooke Street East

Montreal, P.Q. HTN 1C9 • Tel. 255-4076



FUNERAL HOME

J. F. Wilson & Sons Inc.

123 MAPLE BLVD.
CHATEAUGUAY
TEL. 691-3760

5784 VERDUN AVE.
VERDUN, QUEBEC
TEL. 767-9956

MODERNIOS KOPLYČIOS

Jetté & Frère Ltée

Viskas moderniems namams!

Visi kiti vandentiekio ir šildymo taisymai ir nauji įrenginiai. Gazinių priemonių pardavimas ir įrengimas. Atstovaujame — Hydro-Quebec išnuomavimui karšto vandens tiekimą. Veltui įkainavimas.

Plumbing & Heating kontraktoriai.

140 - 2e AVENUE

366-0330

LASALLE.



Tony's Photo Studio

2680 FRONTENAC ST. — MONTREAL, P.Q.

PORTRETAI • VEDYBOS • KRIKSTYNOS

SUKAKTUVĖS MAŽAMEČIANIS

ĮVAIRIOS PROGOS

TEL. 525-8971.
T. Laurinaitis



M. PHILIPPE IZZI

Prop.

SKAMBINKIT —

365-7146

NETTOYEURS CLEANERS

coin / corner 5e ave

7661-A CENTRALE

495-90e AVE

coin / corner Bayne

365-1143

2955 Allard Street, Ville Emard

766-2667.



366-7818

LAURENT DAIGNEAULT

ESSO

SALES SERVICE

CHRYSLER

Dodge Trucks

SALES SERVICE

SALES SERVICE

SALES SERVICE

SALES SERVICE

SALES SERVICE

SALES SERVICE

SALES SERVICE

SALES SERVICE

SALES SERVICE

SALES SERVICE

SALES SERVICE

PARDAVIMAS:

Chrysler • Monaco • Charger • Dodge • Dart

Sport • Swinger • Special • Sedan • Trucks

7635 Boul. Lasalle, LaSalle, P.Q.



Mechanizuotas ratų ir kitų dalių reguliavimas. Išorės (Body) taisymas ir dažymas naujame garaže ir moderniomis priemonėmis. Kreipkitės — De La Verendrye, prie Lapierre vandens kanalo. Tel. 365-3364.

NL REIKALAI

SPAIDOS VAKARAS Savaitraščiu Nepriklausoma Lietuva paremti įvyks Spaudos Baliaus Toronto Lie- laukinės tautos laikraščiu- tuvių Namuose didžiojoje sa- neskaityto, todėl nevirskime- lėje, lapkričio 5 d., 7 val. v. laukniais.

Programą atliks žymioji Visos tautos, didelės ir solistė iš Montrealio Gina mažos kovoja už savo eg- Čapkauskienė ir Montrealio zistenciją. Lietuviai neatsi- Aušros Vartų Oktetas, akom- likime. Spauda yra efektin- ponuojant Mme M. Roch. glausias ginklas savo tel- Be savos spaudos lietuviai sėms apginti. NL negali gyveti. Tai kasdie-

GIRDĖJOME VILNIAUS SOLISTE

Muzikos mylėtojai (o tikrai ir lietuvių), nors pati solis- tė ir nesiveržė koncertuoti, o atvyko iš Vilniaus asme- niškai susitikti su savo šei- ma-susimetė ir beveik "su- improvizavo" gražaus mezzo dainininkei koncertą.

Maloni jauki salė (vienos mokyklos auditorija) beveik tik vienos dienos prieš kon- certą pranešimų, buvo arti- pilnė. Nepabijojo ir lietaus, kurie norėjo išgirsti šią iš- kilią dainininkę-lietuvaite iš Vilniaus Operos.

Susikaupusių tyla buvo vos ne hipnotizuojanti, -taip visi jos laukė pasirodant. Aukšta, išraiški, muzikaliai jautri ir geros mokyklos, puikų perėjimų moduliuojant fra- zes. Giliu įsijautimu solis- tė, po pirmos suprantamos įtampos, atsileido. Publika malonus pripažinimas ir d- džiavimasis savo tautiete, tiesiog, plaukte plaukė į sceną.

Solistė Ambrazaitytė mums padovanojo gražų va- karą, supažindino su rečiau girdimais kūriniais. Didelį publikos dėmesį ir meilės- kėlė lietuvių kompozitorių kūriniai. Kal ko, pasirodo, ir prityrusi akomponiatorė Mme Roch neapsiėmė pas- kambinti ir teko išleisti.

Dr. J. Mališka

Dantų gydytojas

1440 rue Ste-Catherine Ouest
Suite 600
Tel: 866-8235, namų 488-8528

DR. V. GIRIŪNIENĖ

Dantų gydytoja

5330 L'Assomption Blvd.
MONTREAL
TEL. 255-3536

Ronny Dee

RESORT MOTEL

(Jonas Grigelis)
717 South Ocean Boulevard
Pompano Beach, Florida 33062
Telephone (305) 943-3020

DR. A. O. JAUGELIENĖ

Dantų gydytoja

1410 GUY STREET
SUITE 11-12
MONTREAL P.Q.
Tel. 932-6662; namų 737-9681.

Dr. A.S. Popieraitis

B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., E.R.C.S.(c)

Medical Arts Building,
1538 Sherbrook St. West, Tel. 931-4024
Suite 215, Montreal 109, Que.

PHARMACIENS

PHARMACISTS

M. CUSSON - R. GENDRON
PHARMACIENS

Ouvert 9 a.m. à 10 p.m. Open,
Samedis: 9 a.m. à 9:30 p.m.
Dimanche: 10 a.m. à 9:30 p.m.
Livraison gratuite - Free delivery
Skubus ir nekainuojantis pristatymas
7626, rue Central St., Ville LaSalle

366-9742

365-0505

ADVOKATAS

R.J. Išganaitis, BA, BCL

216 St. Paul W., Montreal, P.Q.
Tel: 288-6316, namų -658-5513

NOTARAS

J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.

Suite 627, 3 Place Ville Marie,
Montreal, Quebec H3B 2E3
Tel. (514) 871-1430

ADVOKATAS

J.P. MILLER, B.A., B.C.L.

168 Notre Dame Street E. Suite 205.
Tel: 866-2063; 866-2064



Iš praeitų metų "NL" Vakarų Toronte. Iš kairės vakaro karalaite Irena Delkute, jos garbei valso metu.

ir lietuviškus įvykius namuos ramiai leido dienas. Bet štai, vieno šeštadienio vakare, ne- tikėtai pasijutęs negerai ir žmonos skubia pagelba patal- pintas į ligoninę neilgai te- gyveno. Sekančios savaitės ketvirtadienio ryte 3-ju šir- dies smūgiu užmigo amžinai.

Paliko žmona Joana broli- Antaną British Columbia pro- vincijoje ir kitus artimuosius Lietuvoje.

Po gedulingų pamaldų Auš- ros Vartų bažnyčioje sekma- dienio vakare ir pirmadienio ryte, velionis karste išvežtas palaidoti į Toronto lietuvių kapines. prp.

• Aukšinio Amžiaus klubo buveinėje. spalio 12 d. tre -

čiadienį 4 val. p. p. kalbės Ro- mas Ottas apie Š. Amerikos Britų Aklą. O spalio 19 d. 1 val. p. p. šaukiamas visuotinis na- rių susirinkimas ir į jį apie 3 val. atvyks valdžios atsto- vė.

• Mirė Kazimieras Kiela su- laukęs senatvės ir Jurgis Skė- rys dar viduramžis. Abu pa- liko artimuosius.

• Juozas Bataitis iš Sudbu- rio, lankėsi Montrealyje ir buvo apsistojęs pas savo ge- rus prietelius A. R. Ziukus.

• R. Simaniūškis vasaros laiką praleido Europoje ap- lankydamas savo seserį Vo- kietijoje. Apsistojęs buvo A- nnabergo rūmuose, kurie da- bar yra valdomi Pabaltiečių, apie tai jis žada parašyti.

MONTREAL WEST

AUTOMOBILE

Pontiac ★ Buick ★ Astre

• NERIBOTAS PASIRINKIMAS VARTOTŲ IR NAUJŲ AUTOMOBILIŲ !

• NESITIKĖTINAI GEROS SĄLYGOS AUTOMOBILIUI ĮSIGYTI !

• MŪSŲ FIRMA NUOŠIRDŽIAI, IR SU IŠIMTINI JŪMS, PASITARNAUS !

• UŽEIKITE ! ĮSITIKINKITE ! PASINAUDOKITE !

PASIKALBĖKITE SU

Managersu
LEO GUREKAS

mw montreal west automobile

11 WESTMINSTER SOUTH 489-5391
(At the end of Sherbrooke Street West)

WALTER TRUMPA B.Sc.

LES IMMEUBLES

mainville - poirier inc
REALTIES

Pirkti ar parduoti namus, žemes sklypus ar kitą nekilnojamą- turą Laurentians kalnuose, Montrealyje ar kur kt. kreipkitės 795 Ste Adele Blvd., Ste-ADELE, P.Q. - Tel. 229-3186 - Tiesioginė tel. linija iš Montrealio - 430-3516.

Royal Trust

Atstovas J. Skucas,
6966 Terrasse Sagamo, Montreal, Que. H1S 2G1.
Tel. 354-0360, namų 722-9663.

PATARNAVIMAS NEKILNOJAMO TURTO
PIRKIME - PARDAVIME
(Specialybė - sklypai ir žemė)

GALVOJATE PIRKTI AR PARDUOTI ?

NAMAI - APARTMENTAI - ŽEMĖ - PASKOLOS



D.N. BALTRUKONIS

Sylka Realities Inc.

445 Jean Talon West, Suite 305
Tel: 273-9181-2-3, Res. 737-0844.

Foto M.L.S.
Sistema.

Montreal, Que.

Žemiausios kainos!

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd. DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 - 35th Avenue, Montreal 409

TEL. 727-3120 Namų 376-3781

Agentūra veikia nuo 1945 m.

Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių,
atsakomybės, gyvybės draudimas

IŠ VAKARŲ VOKIETIJOS
estrados dainininkės

Violetos Rakauskaitės

K O N C E R T A S

AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS SALĖJE

Spalio mėn. 16 d., 5:30 val. vak.

MENINĖ PROGRAMA - VAIŠĖS - BARAS

Biliety kaina: suaugusiems \$4.00,
studentams ir pensininkams - \$2.00.

Organizuoja - rengia PLJS Montrealio
Skyrius

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Tel. 532-3400
M6H 1A8

AKTYVAI - virš 12 milijonų

KASOS VALANDOS:

Pirmadieniais 10 - 3

Antradieniais 10 - 3

Trečadieniais uždaryta

Ketvirtadieniais 10 - 8

Penktadieniais 10 - 8

Šeštadieniais 9 - 1

Sekmadieniais 9.30 - 1

MOKA UŽ:

term. indėlius 1 metų 8 1/4%

pensijų ir namų s-tas 9%

taupomąsias s-tas 7%

depozity-čekių s-tas 6%

DUODA PASKOLAS:

asmenines 9 1/2%

nekiln. turto 9 1/4%

investacines 10%

Skyrius ANAPILYJE veikia sekmadieniais -

9.30 v.r. iki 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal santūpių dydį iki \$2,000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais - iki \$10,000. Pardudame "American Express" kelionių čekius ir pinigines perlaides. Nemokamas čekių ir sskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas - ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

Greitas ir tikslus patarnavimas!



Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

LEFEBVRE & ROBERT

AMEUBLEMENT - FURNITURE

INC.



P A R D A V I M A S



ĮVAIRIŲ

BALDŲ

PER

KRAUTUVĖS

3

AUKŠTUS



• Užsikite ir įsitikinsite, kad imonėje baldai yra aukštos kokybės ir prieinamomis kainomis.

• Didelis pasirinkimas ir malonus patarnavimas.

7635 CENTRALE 4e AVENUE LASALLE 363-3887

7643 CENTRALE 366-1282 (DECORATION)

LITAS

Montrealio Lietuvių Kredito Unija

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8,

Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:

Einamasis s-tas 6.0%

Taupomasis s-tas 7.5%

Už pensijų planą 8.5%

Termin. ind. 1 metams 8.75%

Termin. ind. 2 metams 8.75%

Termin. ind. 3 metams 9.0%

Duoda nemokamą gyvybės apdrau- dą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas.

DUODA PASKOLAS:

Asmenines 10.5%

Nekiln. turto 10.0%

Čekių kredito 12.0%

Investacines nuo 10.5%

Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000 už paskolos sumą.

KASOS VALANDOS

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir treči- dieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 d. iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius sa- vaitgalius.

3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.